

„Vienybė Lietuvių“

Išleista kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujo Mėto.
Apgarsninių prekių klausite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ
LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY

„Vienybė Lietuvių“

Published every Wednesday
Brooklyn, New York.

Yearly subscription rates:

In the United States and

Canada \$2.00

To Foreign Countries \$2.50

Advertising rates on applica-

tion.

Address all communications

to publishers:

J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS

120-124 Grand st.

Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 5.

Brooklyn, N. Y., 29 d. Sausio (January) 1908. m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

Ar negali sugyvent
kruvoj apšvietimas su
politika?

Neseniai prisiejo luti ant vienu viešų prelekcijų. Tai buvo Brooklyne, N. Y. Prelektorius pakėlė vieną labai svarbų klausimą ir risė jį. Buvo tai klausimas: „Kas moterims yra pirmiau reikalinga: apšvietimas ar politika?“ Po teisybei, tai tas klausimas buvo jau tulą laiką anksčiau pakeltas, per kitą prelektorių kurs darodinejo, kad moterims yra reikalinga pirmiausia politika, o paskui apšvietimas, ar bent tokioje prasmeje. Antrasis gi prelektorius darodinejo kaip tik priešingai, butent, kad moterims reikia pirmiausia apšvietimo, o paskiaus politikos imties. Šiose prelekcijose, kurios čion pamūta, didžiama susirinkusių matomai prelektoriui nesutiko. Galima buvo išnešti įspūdis, kad dauguma publikos išėjo su savo nuomone, jog moterims pirmiausia reikalinga politika, o ne apšvietimas.

Tokia tai viena fakto pusė. Kita pusė irgi reikalauja savo teisių.

Reikalauja teisių pats to klausimo pastatymas. Viršui pamūnėjau, kad šis klausimas yra labai svarbus. Jis toks ir yra. Nuo jo prigūli pakraipa visos draugijos darbu, važinėjančių agitatorių ir mūsų spaudos taktika. Todėl jis paviršium negalima išrišti, negi galima prabėgti pro šalį, į tą klausimą giliau neatsižvelgus.

Rods minėtose prelekcijose buvo pastatytas ultimatas (— galutinas reikalavimas) vienoms moterims, kad tik jos pirmiausia turi pasirinkt arba apšvietimą arba politiką. Vienok išeinant iš to atžvilgio, kad moteris visame kame yra vyrui lygi (išimant tik fiziologiską skirtumą lyties), tas pats prelektorių ultimatas buvo pastatytas ir vyrams, abelnai žmogui. Todėl aš šita klausimą labiau praplečiu.

Ar galima reikalaut nuo žmogaus, kad pasirinkt vieną iš dviejų: apšvietimą arba politiką, ir apsisiktą dalyką pirmiau imtų?

Kas tai yra apšvietimas? Minėtose prelekcijose skaitojas apšvietimą regis tinkamai, nors nepilnai, išreiškė trims žodžiais: „pažint pats save“. Jeigu da jis būtų šiaip pasakęs: „pažint pats save ir savo aplinką“, tai būtų jau aiškiau parodęs apšvietimo ir

politikos prasme. Pažint patį save reiškia apšvietimą, pažint aplinką, reiškia politiką. Butų spėriau išrišęs ir kas pirmiau darbininkui, arba abelnai žmogui yra reikalingu. Butų jam teip ir išėjo iš eilės pasakyt, kad žmogus tada pradeda politikuot, kada suprant savo reikalus, už kuriuos reikia politiką vest. O suprast save ir savo reikalus, reiškia pirmuosius apšvietimo žingsnius.

Beveik pas visas tautas yra tam tikra, nors kitais žodžiais pasakoma, patarlė. Lietuviai sako: „ir miršti. ir mokiniasi“. Rusai sako: „vieki živi, vieki učis“ (kolai gyvenai, tolai mokiniasi). Ji yra užgimusi iš pačios žmonių sąmonės. Iš tikro mokintis, tai yra švieties, žmogus pradeda nuo lopšelio. Mokinasi nuo tėvų kuri dikiis sėdēt, vaikšiot, kalbēt apsiirengt, dirbt darbus, skaityt, rašyt ir tt. Jis jau šviečiasi, jis stengiasi išpletot savije tokias ypatybes, kokios jam, kaip augančiam ir užaugusiam žmogui bus nešvengtinai reikalingos. Čia matosi, kad žmogui dar politika nebuvo reikalinga, o jau jis pradėjo apšvietimu, kitų pamokimais arba pavyzdžiais rūpintis ir naudotis. Įgainio augdamas žmogus pradeda susidurt su kitais žmonėmis, tai yra su aplinke. Reikia jam išmokt, kaip reikia su žmonėmis sykiu gyvent, darbuotis, patapti plačios visuomenės arba draugijos sąnariu. Čionai prasideda politikos mokslas. Netiktai tokios politikos, kaip va: nečiaudēt kam į akis, mandagiai pasisveikint, nusimti kepurę mokykloje arba duot kelią pravažiuojančiam, bet ir tokios, kaip va: kaip pavienis žmogus turi atsinešt prie savo šeimos, kaimo, parapijos, valstiečiaus, gubernijos, visos tautos ir ant galo visų tautų. Mūsų mokyklose šien dien kudikius pradeda mokint teipat tik paties savęs pažinimo, tai yra: mokina iš pradžių skaityt, rašyt ir skaitliuot. Paskui, kada jau suteikia kudikiui elementarinį apšvietimą, kada jis pramoksta skaityt, supranta ką skaito, pažįsta istoriskias datas, tada jį pradeda mokyt istorijos — savos ir visavietines. Čionai jau esti pirmas įžengimas kudikių į politikos mokslo motina. Ir teip toliau ir einasi. Juo tolyn kudikiis auga, juo tolyn jis einamoksle, thomet jis prasiimokines griebiasi politikos,

Laipsniškai šviečiasi ir per tą labiau supranta politiką. Jau universitetuose ima studijuot politiką ekonomia, — tą politiką politiką.

Iš to aiškiai matosi, kad pirmiausia ne politika eina, bet apšvietimas, tai yra supratimas politikos. Kaipgi gali žmogus užsiimti politika, jeigu jis nežinos, kas tai per dalykas toji politika? Jau čia pats sveikas žmogaus protas gali suprast, teip lyg'ai, kad be saulės nėra švietos.

Kas tai yra politika? To vakaro prelekcijose politika buvo suprasta, kaip sątikiai žmonių su valdžios įstajomis ir vėl, tarptautiska politika, — kaip sątikiai vienos valstybės su kita. Darbininkams, (arba, kaip tą vakarą buvo kalbėta: moterims) tokia politika buvo skiriama — bašnot už tą partiją, kuri teisingiau atstovai šiandieninius darbininkų klijas reikalus ir daro atečiai tokius įtatumus, kurie plačioms minioms bus išganingi. Ir ot tą vakarą, kaip sakiau, didžiama susirinkusių teip ir sakē, kad pirmiausia reikia darbininkams užsiimt politika tai yra balsuot ir iširinkti gerą valdžią, kuri pirmiausia teisingai užgandēs viso kršto reikalus, o paskiau padarys visiems prieinamą mokslą, tai yra apšvietimą. Priimkim, kad ir tokį gana siaurą politikos supratimą.

Bet kaip, padėkim čia Amerikoje, prieit prie suviršumo 80 milijonų žmonių ir išaiskint jiems, kokia politika yra sveika? Kaip galima parodyt žmonėms jų, kaip žmonių ir draugijos sąnarių, reikalus? Reikia juos pirmiausia apšviest. Aš suprastu mintis ir tų susirinkusių mineto e prelekcijose, kurie apšvietimą matetik mokyklose ir universitetuose. Jeigu mokslas būtų tiktai mokyklose, tai jie turēt tiesą reikalaut nuo darbininkų užsiemimo pirmiausia politiką. Nes ištikrų, tai darbininkams mokyklos labai sunkiai pasiekiamos.

Vienok ne teip yra. Apšvietimas, kaip sakiau, prasideda pas žmogų nuo pat kudikystės ir tęsiasi iki grabolentos. Kaip atskiros ypatos, teip ir minios, mokinasi ne vien tik mokyklose, bet ir visame gyvenime. Mokinasi iš rašto, mokinasi ir nuo kitų žmonių gerais pavyzdžiais, mokinasi prakalbese, prelekcijose ir įvairiais nesuskaitomais budais. Besimokindami, labiau supranta savo pareigas,

labiau pažįsta savo reikalus ir dažino, kokioje formoje juos reikia draugijoje pastatyt.

Paimkim tik vienintelį draugijos apsiireiskimą — organizaciją. Ar jos gali susitvert, jeigu neturi kokio nors aiškaus savo veikimui programos? Kiekvienas atsakys, kad negali. Kodėl? Dėlto, kad pirmiausia reikia žmonėms pažint savo reikalus ir tada reikalaut. O kaip pažint, jeigu viens kito nuomonių nežinos, nesutitars? Reikalingi esti vadovai, bet dar reikalingesnis pačių žmonių apšvietimas, skaitymas laikraščiu, išsidirbimas organizatorių, agitatorių, literatų, visokios rūšies viešų darbininkų. Tiktai tuomet organizuota minia gali vest sau naudingą politiką, kada ji tame klausime susipratūs, apšvietūs. Kiteip organizaciją vestų koks vienas vadovas, kaip va parapijoje klebonas, ir tokia politika anaipol ne miniai būtų naudinga, bet vadovui.

Burazija šiandien kodėl viskē užvaldē? Ačiu savo išsilavinimui. Socializmas kodėl sviete įgijo istoriską svarbą? Dėlto, kad jis tapo pastatytas ant moksliskų pamatų. Revoliucijų spēkos jau išrodogana stambios. Bet joms perėjus ir padarius perversmus, ir tą vėl panaudoja labiau išsilavinę luomai. Minios savo krauju iškovotus vaisius nemoka sunaudot ir atiduoda kitiems geriau mokantiems tą išnaudot. Vargas ir skurdas anaipol nesimazina nuo savo pasididindimo. Milijonai elgetų tiesa, suteikia nuozmią valdomams išvaizdą. Bet ką reiškia jų sukilimai, jeigu jie pats, ti elgetos ir jų vaikai leidžiam į kaimuonę, tuos sukilimus padeda giuklais numalstyt? Yra skaitlingos ir darbo organizacijos. Štai Amerikos suvienytų anglekasių sąjunga (United Miners of America) turi sąnarių netoli 300.000. Amerikos darbo federacija (American Federation of Labor) — apie 2 milijonu. Regis jau nemažas buris organizuotų darbininkų. Bet jie mažai ką gero savo pakilimui tepadaro. Kodėl? Dėlto, kad apšvietimū neužiama. Jau kiteip pasirodo Vakarinių Anglekasių Federacija ir Visasvietinė Darbininkų Sąjunga (Industrial Workers of the World), kurios plačiai varo apšvietimą savo tarpe. Pas juos ir politikos supratimas daug didesnis. Jų ir kapitalistai labiau bijosi. Socialistų partijos, ko-

dėl jos suteikia organizuotam kapitalui bangiā išvaizdą? Todėl, kad liaudies apšvietimą plečia. Ne universitetais, kurie plačiai liaudei nepasiekiami, bet gerais laikraščiais, raštų platinimu, prakalbomis, prelekcijomis, agitatoriais. Jos juk yra politiskos organizacijos, bet savo darbą varo per apšvietimą minių. Jau ir tas parodo, kad pirmiau eina minių apšvietimas, o paskiaus, ar gal ir sykiu, prirengimas jų politikā.

Net ir mūsų — lietuvių socialistų sąjunga, pradėjo darbą nuo apšvietimo. Kas būtų iš jos, jeigu nebūtų buvęs uždėtas laikraštis „Kova“? Jeigu nebūtų radęsi keletas prasilavinusių darbininkų, kurie pradėjo lavint kitus? Sąjunga neturētū nė savo vadovų, ne agitatorių, ne kam gvildent politikā, jeigu pirmiausia nebūtų buvę pramokusių rašto, apsisikiečiusių darbininkų. — Teip yra ir su visoms kitoms, didesnems ar mažesnems organizacijoms ir draugystėms. Viskas remiasi ant žmonių prisiruošimo į darbą, o tada ėmimosi prie jo.

Apšvietimas ir yra prisiruošimu prie visokio darbo, teipgi ir politikos. Tas pats su vyrais, tas pats su moterimis. Todėl, mano nuomone, tokio klausimo visai nē negalima statyt: kas darbininkui pirmiausia reikalinga — apšvietimas ar politika. Jie abu yra reikalingi; bet apšvietimas daug pirmiau, arba ir abu sykiu. Jie abu sykiu sugyvena, nes mūsų gyvenimas taiti su rišo.

J. O. Štrovydas.

Vartotoju draugijos Anglijoje.

Neseniai Anglijoje apledo spaudā nedidelē knygutē, kuri paduoda trumpā peržvalgā darbū 89-ojo metinio kongreso, laikyto bendrai visų vartotojų draugijų Didžiojoje Britanijoje. Ne vienas nesigailēs ją perskaites ir pagilines savo pažintį to svarbaus šiame amžiuje judėjimo, — judėjimo kooperacijų, kurias lietuviškai vadiname — „vartotojų draugijomis“.

Kas tai yra vartotojų draugijos? Metuose 1843, viename Anglijos miestely — Rochdale (išstark: Ročdel) susirinko dvylika neturtingų darbininkų ir sutvėrē kooperatyviską draugiją, kurią mes šiūom žy-

giu ir vadinsim — vartotojų draugija. Sąnariai sudėjo, po kiek katras galėjo, nedidelį kapitalą. Be to paskiaus kas savaitē vėl įdėdavo į tą kapitalą po truputį iš savo menkų uždarbių.

Ką jie darē su tuo „kapitalu“?

Jie uždėjo nedidelę krautuvelę (storą). Supirko siek tiek valgomų ir kitokių kasdien žmonėms reikalingu daiktų, ir pradėjo visi iš ten pirkt. Sunkus buvo krautuvelės padėjimas! Reikėjo samdyt pardavėjus ir knygvėdžius. Bet dar nebuvo iš ko. Todėl iš pradžių laikydavo krautuvelę atvirą tik rytais ir vakarais. Iš eilės parinkti draugijos sąnariai pardavodavo daiktus iš ryto iki reikia prie darbo eit, ir vakarais, pagrizus nuo darbo. Ne užlgo krautuvelē ėmē nesti pelnų, jau galima buvo pasamdyt vieną žmogų, kuri vieną istją dieną laikydavo krautuvelę ir atvira, kitą dieną suvedavo praėjusios dienos rokundas ir pargabendavo tavorus. Rytais ir vakarais kasdien buvo atvira, kaip ir pirmiausia.

Sąnarių skaičius pradėjo daugintis. Pirkejai radosi beveik dvigubam skaičiuje ir iš pašalinių žmonių. Tavorų kiekybe buvo padidinta, o kaina buvo visuomet kuopirilankiansi-pirkejų kišeni. Krautuvelē pavirto į krautuvelę. Pelnas jau netiktai uždengē iki šiolai vartytą krautuvelės pramonę, bet pasirodē kasdien beaugas. Ir tapē jau nuolatai atverta sąkrova, kurios kasdieninių reikalų vedimui, draugija pasamdē išmintingus ir apšvietusius žmones. Sąnariai buvo darbštūs, teisingi, pasiryžē savo sumanimui žmonės. Jie nepaisėjo, kad pirmiau buvusios tokios draugijos nupuolo. Tikėjo į savo darbą, nes matē, kad jis naudingas ir kad sumaniam vedant niekuomet negali nupult. Užsitikėjimas jų neapvylē. Sākrova tapo vietai pripazinta nusisekusia.

Šios naujos vartotojų draugijos sąnariai darodē, kad bendras darbas gali stebuklus pagimdyt. Iš tikro ir pagimdē. Sąnariai nevien gaudavo pigiau ir geresnius pirkinius iš savo sąkrovos, bet jau jų įdėtai kapitalas pradėjo duot dividendus (— nuosimėjus, procentus ar kaip ten jų nepavaldintum). Ir tai jau davē dividendus daug didesnius, negu pinigai įdėti į bankus. Tą matydama visuomenē noriai radesi į draugiją ir kapitalas didinosi. Kapitalas ne pavienis

žmonių naudai, bet kiekvienam prisidėjusiai lygiai sulgyj jo idėta suma.

Pradėtosis sąkrovos pasekmė davė žmonėms mintį įkurt panašias vartotojų draugijas kitur, uždėti sąkrovos įvairiuose darbininkų rajonuose, kur arčiausia sąnariams atėit to ar kito daikto nusipirkti. Panašiai puiki pasekmė buvo ir kitose.

Tokia trumpa istorija pradėjusių nusisekt vartotojų draugijų. Šekome „nusisekt“ delto, kad buvo bandyta jos kurt ir pirmiau, bet po trumpo gyvenimo vis užgesdavo. Stoka buvo gerai apmąstyto draugijai programos, išdirbtu pliano, mažai pasiryžimo ir pasitikėjimo ant savo spēkų.

Šiandien, sulgy aukščiausiai neto vartotojų kongreso pra nesimų, skaitoma yra Didžiojoje Britanijoje 1588 vartotojų draugijos, su 2.332.754 sąnariais. Metuose 1906 draugijų apyvarta siekė 97.937.757 svarus sterlingų, arba apie \$489.688.785. Gryno pelno sąnariai išsidalino apie \$54.874.975. Ištuola ant kiekvieno sąnario mažiau daugiau po \$25.00 metinio dividendo, pinigai pasilieka pinigais, ir pigesni bei geresni tvora gauna.

Vartotojų draugijos Anglijoje dabar turi jau keliolika savų, išdirbtuvių ir manufaktūru Turi ant Atlantinio Okeano keletą garlaivių, kuriai gabena savo išdirbtinius kitur, ir Anglijos pakraščiais pervežioja į kitas vietas. Kas svarbiausia, jų nuosavybėje jau randasi miestuose dideli žemės plotai, ant kurių yra pastatyti namai, dirbtuvės, magazinai ir sąkrovos. Namus parsamdo pirmiausia sąnariams, ir su prantama, už pigesnę renda negu pavieni namų savininkai. Užtai Anglijoje rendų klausimas nėra toks baisus, kaip pa dekim štai Amerikoje.

Draugijų pramonė pasirodė daug augstesniame laipsny ir teisingesnė už pramonės vedamas pavienių privatinių vertelgų. Didelė turtų kiekys bū pasilieka pas pačius vartotojų draugijos sąnarius. Kitaip, tie turtai būtų susizėrę į monopolinių korporacijų kišenės, kur visuomenės kaštais lobta tiktai keletas pramoninkų; arba būtų patękę atskiriems vertėivoms.

Tas jau aiškiai parodo, kaip tai yra praktiška idėja vartotojų draugijose, kur gynai bizniava pusė teipgi išėina ant visuomenės naudos, jeigu tik gabiai ir sumaniai tuom reikalu žmonės užėima.

(Da bus).

Kritika ir bibliografija.

(Zr. „V. L.“ N. 3).

Eikime toliaus, kur Gužutis knygoje „Vargdieniai“ piešia vergijos paveikslus. Štai atėina didžiosios šventės „Pirmą dieną Kalėdų žmonės džiaugėsi iš Viešpaties už gimimo ir skubinosi į bažnyčią, o... baudžiaminkai kirtu malkas, kurino bravoro pečius, nešė mašius miltų, plūmpavo vandenį, mašė brogą ir nešė aną penimiams jaučiams. Užė ugnis pečiuose,

o garu šildomi brogos kubilai kunkulais virė. Vienas iš triušiančių bravorė žmonių, jau uas vaikas, nešdamas mašią miltų, neatsargiai paslydo ir įkrito sulgy kaklo į verdantį kubilą. Sušuko piktu balsu nelaimingas Jonukas, pripuolė draugai ištrautė vargšą iš kubilo ir ant paklodės į grėičią nunešė. Nuo nuplikusio visada nusinė ir gyvas kunas raudonavo, o pateistasis kentėdamas bausius sopulius, vai tojo. Kamiorius nedavė jokios pagelbos, pagaliaus ir kunigo neparvėžė ir ligonis ant rytojaus, smarkiuose sopuliuose mirdamas, padaugino skaitlių baudžiamos kankinių“.

Teip šventė Lietuvos baudžiaminkai šventės ir teip dabar švenčia darbininkai pabrikuose. Čionais randame Gužutis trumpūti išitarimą, kad baudžiamos vietuok yra nenor mališkos ir nedoras žmonijoje apsireiškimas, kad jos tik kankintinius draugijoje gamina. Reikia jam pritart ir pridėti, kad visokiam pavidale apsireiškianti vergija yra draugijai blėdinga, ji net religiją varžo, tvirkina ir naikina. Teip ir jis pats toliaus rašo: „Tulose vietose priversti yra pavaldiniai šventomis dienomis dvaruose dirbti, o dvasiškoji vyresnybė nenori ir nedrįsta peržengtojų bausti“.

Nenori ir nedrįsta!.. Jeigu dvasiška vyresnybė nenorėjo peržengtojų, tai yra ponų bausti, tai ji vardan Dievo baudžiamas pripažino už geras. Jų rankoje religija buvo tai vargdienių kamanos.

Jeigu bijojosi, tai dar blogiau, — tas parodė, kad ponai yra galingesni už Dievą. Ne tik štai mano išsireiškimas, bet tuom tarpu nerandu kito tinkamo tarpu.

Paziūrėjus ir į šių dienų pramoniją, į geležinkelius, pabrikus, kasyklas ir kitokias darbavietes, kur tukstančiai darbininkų šventomis dienomis dirba, matosi, kad ir dabartiniai ponai menasi esą už Dievą galingesni — jie neleidžia žmonių melstis ir tiek. Ir nė kunigas, nė bažnyčia jokiu budu negali žmonių ištraukt iš naujosios baudžiamos naują. Tas jau ir duoda mums veslesniam baudžiaminkams pamokiniumą, kad vargdienių išganimas neateis iš aukščiaus: nė nuo dangiškių galybių (kurios matome pasirodo esą silpnos, bespėkės), nė nuo pačių šio pasaulio galingųjų, kurie žmonių išlaisvinti nenori, nes jų luominiai reikalai nuo to nupultų. Tik tuomet baudžiamos ir vergija nuėina žemyn, kada minios apsišviečia, kada supranta jos esą žmonėms ir išvien eidamos pakelia protesą, kitur net griebiasi ginklo į rankas.—

Gužutis toliaus savo knygoje aprašo (psl. 148), kaip ponai žmonės maino ant pinigų, parduoda juos kaip kokį tavorą, pralošia kazyromis draugę su arkliais, karietomis ir tp. daiktais. Rodi dabar to šių dienų pabrūskinti nedarai, nes nebegali, vienok kad darbininkai ir dabar yra laikomi tavoro ir gyvulio vietoto tiekias sveikai maosisis ne užginčys. Pabrikuose geriau

yra apžiurimos mašines, — valo jas, tepa, šveičia, tauso kur kas pagenda; tuom tarpu darbininkams nėra ne praustuvių įstalyta, nė pasilio kambarių, nė rupinas, kad jie turėtų už tektinai pavalygt (patapt žmogaus mašiną), negi sugedusį žmogų, suzeistą gydo arba tai so. Netinki, cik sau laukan. O žmogui, reikalaujančiam daugiau maisto, pakviečia jo alkiu užganėdinimui giaklootą miliciją. Ir pramonikai, ir valdžia rodos vienbalsiai sutinka, kad mašinos ir mulai yra brangesni, negu žmonės. Štai kame ir čionai apsireiškia šiandieniųjų baudžiamų nedorumas. Rodos naujųjų vergų padėjimas šaukte šaukia, kad visokia pramonė ir valdžia turėtų pereit į žmonių rankas, į demokratišką rėdymąsi politikoje ir industrijoje.—

Galvė neapribotą valdžią ant žmonių ponai išsigimsta į žveriškus gyvulius. Gužutis aprašo apie panašias išgamas ypatoje pono Jacento, kurs nuo pat jaunystės augęs lėpumuose, išvirto į išmogi. Ne tik tai buvo tirnu savo vergams, bet ir savo šeimynai. Savo pačių ir vaikus mušdavo plakdavo ir pašėlimo upui užėjus uždarydavo į sklepą, kur buvo šeimyną gelbedavo nuo bado tarnai, nematoma ileisdami per langą ant virvutės maisto. Sako rašėjas: „Kad teip riestai atsitinka ponie, tai koksai yra buvis baudžiaminkų ir pavaldinių? Jie, na, bagai, tankiai gauna skaudžios pylos!“ O ponai pilt kam nors kailį laikydavo sau už smagiau į užsiėmimą. Jam rodesi visi žmonės yra jam prasikalte, todėl mušdavo visus, kas tik pasisuka, sakydamas: „mušdamas visus nuola tai koltininką užtiksiu“. Nėgavęs kuomet nors pamut žmonių, jis suvarydavo į dvaro prieangį šunis ir kates, kurius užsidaręs imdavo su bizonu pliekti, ir su malonumu gėtojosi iš nelaimingų gyvulelių kankinimo riksmo.

Kitas toks išgama, penas Kasperas, nepasikakino žmonių plakimu virvėmis ir rykš dėmimis. Jis įvedė budą plakti dieginčiais agrestais. Sako rašėjas: „Vienas iš tų nelaimingų žmonių, basiai nuskriaustas ir nukankintas, užsiėmanė atkeršyti; delto, primušęs druska šaudyklę, naktį šovė per langą ir ponui Kasperui vieną akį išmušė. Vienok ir po to ponas nesiliove smarkavęs“. Jis buvo amžinai sugedęs, delto ir pasitaisyt negalėjo. Vergas šovęs į jį su druska, būtų daugiau žmonių pasitarnavęs, jeigu vietoj druskos būtų idėjęs šruotus arba kulpiką. Bet tai dar gi liai buvo vergų dvasė pavergta. Jie tikejo į Dievo prisakymą: „Neužmušk“, nesuprasdami, kad ponai su Dievu seniai nieko bendro neturi, ir jie yra Dievo priešai, patį jo sutvėrimus žavindami. Ponų žveriškas stovis skaidriai yra nupieštas sekandū Gužutis paveikalėliu.

Pas ponus buna teip vadinamos „gvoltu dienos“, kuriose visi žmonės ligi vienam turi išeit į darbą. Vieną tokią dieną sanlutė nuakinsino rytus, o

aplinkinėse grioiose pragydotukstančiai paukščių ir regis visas sutvėrimas džiaugėsi ryt mečio gražumu. Pono Kaspero palivarė ant kiemo stovėjo boralis žmonių, atėjusių rugius pianti; vyrai turėjo dalgių, o mergitės ir moteris — greblius. Pajudė tų žmonių veidai aiškino nuvargimą ir nusiminimą, o nuliudusiose jų širdyse nešviete linkėmybės spindulėli, nes gerai žinojo, jog sunkus darbas ir prakaitavimas bus atpildyta blogais žodžiais ir bizuno kirčiais. Ponas Kasperas išėjęs į kiemą sušuko: „Ko stovit, — eikite rugių pianti!“ Susijudinus būreliui, pasirodė keturios moteriškės, nešandios ant rankų žindomas kudikius; smarkus ponas suriko: „A, jus, stervos, delko tų šunyčių nepalikite namie? Kur anuos dabar velkate?“ Viena moteriškė nužėmintai tarė: „Ponuli, neturėjome prie ko palikti; padėsime vaikučius po manduliais ir galės sau miegoti. — Aš jums parodysiu padėsime po manduliais, — tai per visą dieną gausuosite, lakstydamos kaip karvės prie veršių. Neskite čia tą brūdą!“ — rustingai sušuko ponas, eidamas artyn prie riogsančios ant kiemo sušuko: „Kas, — ištraukdamas iš motinų prieglobos kudikius, sumetė anuos į tą budą, tardamas: „Tegul čia būnai — prie pietus atėisit pažindyti“. Mat žulteliai pradėjo klykti, motinos gi malonėjo nuraminti, bet bijodamos rusingo pono, su nuoposiomis širdimis ir nulinkusiomis galvomis, palikusis kudikius, nėjo prie darbo. Po valandos vaikai nustojė klykti užmigę, o šunys susitęję į savo budą ir radę ten nepaprastus svečius, sutupe aplink gulincius mazutėlius ir vizguodami nodegomis prieteišikai į anuos veizėjo.

(Užbaiga bu.)

Kvaticas.

Laiszkai iz kitur.

Tilžė. (Prūsų Lietuva). Gruodžio 24 d. (n. st.) buvo padariusi „Litauische Literarische Gesellschaft“ (Lietuviškoji literatiškoji draugija) savo metinį susirinkimą. — Sukako jau 29 metai, kaip ta draugija gyvuojė; ji susideda daugiausia iš vokiečių, kurie, minėdami, jog lietuviams greičiaus ar vėliaus lemta vistic išnykti, renka visokias jų palaidkas, kurios istorikams ir vėlesnems kartoms liedytu ir primintų, jog čia yra gyvenę kitados lietuviai: nekalti, ramūs, pakankinti pirmykėčiai žmoneliai, puikius savo murgus išsiėšius rbus dėvėjusieji (Slg. A. Zweck. Litauen, psl 300)... Visą raštišką medžiagą apie tuos nykstančius „sutvėrimėlius“ draugija renka ir skelbia laikas nuo laiko savo organe „Mitteilungen der Lit. Liter. Ges.“ Sistematiniai Prūsų Lietuvos tyrinėjimų draugija neužsijima, bet jos organe medžiagos vis delto nemaža gali mokslo žmogus rasti. — Iš draugijos pirmininko Kurščio pranešimo gauname žinoti, jog draugija skaitanti dabar 227 narius, iš kurių 6

priskirti prie pagarbinių. Parnai pasimirsiu du nariu: kunigas Bielenstein (žinomas Latvijos tyrinėtojas) ir kun. Hammer iš Ragninė. Draugijos tortas siekiųs 3345 mk. ir 52 f.n. Pasmėtina, jog „lietuvų namas“ Jokubines sode, kur jis nuo 1905 m. parodos pasiliko ir kur draugijos renkamos sukraunamos, draugijai jokių išlaidų savo užlaikymai nedaras; užlaikymas apsimokas iš įžangos pinigų, nes lankučių ji, matoma, yra nemėža. — Ant galo, tasai — pat Kurščis paskaitė kai kurias patarles ir pasakas, kurias žiemą 1882 m., budamas Leparuose (Prusuose) pas dvartininką Scheu, surašęs esąs kazi — koks iš Didžiosios Lietuvos Matevičius. Tą rašinį dabar p Scheu padovanojęs draugijai, kad ji pasirūpintų jį išpaus dinti.—

Berlynas. Neseniai čia vietiniai lietuviai kelė „šventę“, paminėdami ketvirtas saulu „lietuvų draugijos“ metines sukaktuves. Svečių būvė susirinkė į 150 žmonių. Būvė pradedklamuotas M. Ramonytės prologas, sulošta Storastos komedijėlė „Kur prot?“, toliaus buvusi B. Kudaicio (buv. mokytojaus) pasakyta karšta prakalba, zadinanti Berlyno lietuvių susiprasti, kuri labai visiems susirinkusiems patikus, paskui buvusi dar sulošta „Vyras, kaip Anzuolas“. Kalbos, dainos įvairūs pasilinks minimai tęsėsis net ligi 6 val. ryto.

„Vilniaus Žinios“.

KAIP PRUSŲ LIETUVIAI UŽ LIETUVĄ „KOVOJA“.

Sumanius šiomet vokiečių valdžiai išleisti toksai įstymas, kuriuo būtų draudžiama viešuose susirinkimuose kalbėti kitaip, negu vokiškai, Ponznanus lenkai subruzd gin ti savo kalbos teises. Jie sukruto protestuoti prieš toki barbarškąjį vokiečių sumany mą per savo laikraščius, susirinkimus, reikalaudami išmetimo iš naujai sumanyntųjų įstatymų „apie susirinkimus“ 7-jo punkto, kuriuo butent teip apribojamos visų ne vokiečių kalbos teises. Juų atstovai Vokietijos seime drąsiai p-rėmė savo tuos reikalavimus. Jiems pritarė ir kai kurie vokiečiai pirmėiviai.

Kaip gi pasielgė Prūsų lietuviai, kurių po vokiečių valdžia yra keli šimtai toks ančių? Ar neprikelė juos iš tautiškojo snaudalio nei t sai vokiečių šovinizmo kalvėje, nukaltus naujas ir sunkus smugis jų tautystei ir politiškai jai laisvei? Prūsų lietuviai ir gi subruzdova neva kovoti už savo gimtosios kalbos teises. Tik tasai jųjų subruzdima — koks ypatingas, t k jųjų „kovos“ įrankiai kas-koki keisti. Turėdami tiesą reikalauti, kad tasai barbarškas įstymas nebūtų įvykdytas, kaip priešingas pamatiniams konstitucijos supratimams ir žodžio laisvei, jie nutarė mandauti Vokiečių valdžios, bene ji bus tokia gera ir to įstymu nepritaikys prie lietuvių,

) „Liet. Uk.“ N. 52.

kaipo „ištikimiausiųjų“ savo „žemės Tėvo“ kaizerio (ciesorius) valdinių. O lentus, kaip „nuenoramu“ taata, laitasai įstajimas ir slėgia. Pam tikslui Prūsų lietuvių „vadovai“, kaip antai Prūsų seimo atstovas daktaras kunigas Gai-galaitis, kunigas Pipers ir kiti, žinomieji kaizerio garbintojai, sustatė vergiškaiz nužėmitajį „peticijoną“ (prašymą) ir emė rinkti po juo paršus. Surinkę gana greitai laiku 28 tukatančius paršus, jie išsiuntė tų jį peticijoną į Būndersatą (vyriausiąją Vokiečių valstybių tarybą), j reichstago ir reichstago atstovams. Be to keli Prūsų lietuviai nukeliavo Vokicėjų sostapilėn Berliną ir aplankė kai-kuriuos ministrus, prašydami jų užtaimo. Prūsų lietuviai nurodo vokiečių valdžiai į savo „ištikimybę“, siekia išgi praeitėn, primindami savo tėvų „nuopelnus“ laike vokiečių karo su prancuzais. Visa tai primindami, jie tikisi išgauti valdžios malonę. Valdžia žinoma ramina juos ir prizada neva lietuvių kalbos teisių nepalieti, bet ar gi galima tikėti kokios nors valdžios, o ypač vokiečių valdžios, prizadams? Reichstago (ciesorystės seime) lietuvių atstovo nėra nei vieno. Juų reikalais ypatingai pasizadėjęs yra rupinties iš Prūsų lietuvių išrinktas vokiečys Švabachs. Kai matyt iš Prūsų laikraštų lietuvių kalbos teises reichstago užtaria ir kiti dešinieji vokiečiai atstovai, kurie lenkų kalbą griežtai užginata pas pias teises. „Nauja Liet. Ceitunga“ N. 103 paduoda vokiečio atstovo Sikerlo kalbą, kurią jis pasakė seime gruodžio 11 d. Atstovas Sikerl'as yra už tai, kad lietuviams padaryti išėmimą, 7 — jo punkto prie lietuvių kalbos nepritaikyti. Delko jis teip darod nēja.

„Apie lietuvius sakyti, kad jie mūsų valdžiai yra priešingi ir neprilankęs būtų juos skandžiausiai lieisti. Konservatyviškoji Lietuvos atstovai „dėda su manim svarbumą ant to“ (pagal „N. L. C.“ vertimū), kad lietuviams ypatingu priedo prie 7-jo punkto būtų leistas jų kalbos vartojimas, arba — jei reikalas — šis punktas taptų pertaisytas“. Taigi konservatyviškoji (atzagarėiviai) vokiečių reichstago atstovai užstoją neva lietuvių. Ką gera — gal vokiečių valdžia ir padarys lietuviams išėmimą, matydama tokių jų nuolankumą ir nenorėdama bereikalų jų tuo tarpu erzioti ir kalti prieš save, kolai yra da gaus darbo su „maištininkais“ lenkais. Bet kaip tik faterlandų (vokiečių tėvyuės) dalykai pareikalas kitokios pol tikos, be abejonės, vokiečiai nepasidrovės netik uždrauti lietuviams lietuviškai tarties savo susirinkimuose, bet ir išmesti juos š savo žemės, kaip kad su lenkais sumanė dabū padaryti.

Prūsų lietuviai tuo, savo „peticijoną“, paro lę prieš visą pasaulį savo vergiškąją dvasiją ir didžiausiąją politiškaiz nesuipratimą ir metę tokiu būdu gėdos dėmę ant lietuvių vardo, nesidrovi dar vadinanti kova, tartamū to šventojo

žodžio išjuokimui. Teip „N. L. C.“ N. 103-me, iš prietas ties tos lietuvių kelionės Berlinan priveda sekančias eiles:
„Lietuva ant visados,
Vis tave užstosim,
Už tave ir visados,
Lietuva, kovosim!
Na, teip Lietuvą „užstodami“ tik jei nieko, neiškovosite gero!

DELEI BAGOCIAUS POLITIKOS.

Kurie skaito lietuviškuose laikraščiuose p. Bagočiaus raštus, kiekvienas jau žino to „mokyto“ žmogaus norus: niekas jam nepatinka, viskas reikią sugriaut, niekas nemoka vesti viešus reikalus, prieš viską protestai. Nenoromis užėina ant mislies palygint kito tokio vyro politiką — tai kunigo Miluko. Tas jau per daugelį metų trisėsi, viską augstyti kojoms apversdamas į šį koją viršenybės, o vienok ir po šiai dienai to nesulaukė; negavo but pagaliau ne SR K.A. prezidentu. P. B. irgi panašiai elgiasi. Reikia visuose reikaluose, nori žmonėms parodyti, kad jis kažką žino ir dirba. Po XXI ALS. seimui pervažio visus kaimelius Ilinojus valstijoje, išsidirbo su rėšknių protestuojančių ir reikiant ir neiškiant. Na ir prieš XXII. seimą jau jo vie no buvo pilni viešai laikraščiai, po visokiems vardais: buk tai Lietuvos per „Vienybę“ rinko jį sekretorium, tai kits pavy duolis per „Lietuvą“ kritika vo. Na ir neliko sekretorium. Bet p. B. vilties neprastojo, vėl sau po eilini pervažio savo vienuosius; sustiprino protestuose. To įsekė vėl protestai ant protestų ir vis gau dimai vėjo su rankove.

To dar neužtenka, p. B. žengia toliau jau visai auto kratiškai. Štai parašė baisiausi nusprendimą „Vienybės“ 2-ame n-re: — girdi, gyvenimas, ar mirtis Tėv. Myl. Dr-tės? Išrokavęs praėjį net ir veikiančiuosius toje dr-tėj žmones, užrankė savo straipsnių apskelbiu, kad jau nubalsavęs, kur ir TMD. pinigų gaus padėt. Mat jau tūs dr-tės toks likimas: Miliukas norėjo užsmaugt tik pradėjusią gyvuot; tas neįstengė, nes netu reėjo tiek pajėgų. Dabar pagyvėnus apie 12 metų radosi kits, kurs sumanė grėččiau pa laidot TMD-tę paimant jos pinigus.

Is kur randasi tokie „geradejai“ mūsų tautos? Kodėl tie „geradejai“ nepašluoja pirmiau šasos nuo rengiamo viennolyno (klostoriaus), kur yra keletas tukstancių. Juk daugiau laimėtų negu su tais keletu centų nuo Tėv. Myl. Dr-tės? Kam mums da rekt ant Stelipinų, Skalonių, caro ir kitokių visuomenės skriaudejų, kad ir mes patys patasių pasigindome!

Argi netoka pas mus net paties paprasčiausio numanimo? Kiek esti darbo ir vargo, pakol kokią viešą draugiją su tveriam! Kiek buvo trisios ir pakol Tėv. Myl. Dr-tę užgimė delto, kad ji mūsų visuomenei buvo ir yra reikalinga. Kiek mes patys isten-

gėm jai nurodyt, tiek ji atli ko ir darbo. Jeigu visuomenei šiandien jau daugiau nuo TM D. reiktų, tai reikia nurodyt tai draugystei jos naujus uždavinius, bet niekuomet negalima net prilest, kad vien na ypata, kaip va p. Bagočius, arba ir kelios ypatos imtų ir panaikintų čielą draugystę. Gali ypats sau įieškot garbes, bet tai ne griovimais, tik tai statymais. Ir pono Bagočiaus darbai butų labiau pageidaujami, jeigu jis prisidėtų prie statymo. Apšvietimas, mes vis sakom, turi buti bepartvyvis kas. Jis apskritai yra visiems reikalingas. Reikia mums apšviest žmonės, kurie dar bijosi politikos ir partijų. Kada jie apšivies, tada geriau numanys ir kokia partija yra išganinga. Tokį tai darbą varo ir privalo varyt ant tolesnio jau išgyvenusio Tėvynės Myletojų Draugystę, kuri niekam kelio nepastoja, ne pagaliau p. Bagočiui. Jis ir kiti jo mislies žmonės, jeigu nori lietuviams gero, tegul tik reikišiau nurodo, ko šiai draugystei reikia labiau imtis, o ne tykot ant jos išdo ir sugriuvimo.

V. Pukas.

Už ką protestuoti?

Tulas p. Sanarevičius „V. L.“ 3-čiame n-re šaukia visuomene, kad protestuotų prieš LSA. kam išleisdamas savo organą — „Tėvynę“ priėmė mokėti už organą koznas sanarys po 50 c. P. S. neskaitė, ar užmiršo XXII. seimo nutarimus perskaityti. Juk kada buvo leistas visuotinas balsavimas, ar išleisti savo organas, ar ne — žinojo visi, kad tuomet patim priima ir už organą mokėti. Buvo ir ant komisijos blankų išrokavimas paduotas, kad mokėdami 6000 sąnarių po 50 c. sudės 3000 dol. Niekas prieš tai neprotastavo, — taigi sutiko mokėti; nuo kokijų metų turi mokėti, ar ne mokėti šeimyns, seimas to įsek mui nenuitarė; užtai ir komisija negalėjo iš piršto išlauzus SLA. sąnariškus ko naujo įkalbėti. Reikejo tik rasti išrišimą klausimu, kurį seimas komisijai pavedė. Komisija tik pildė ir pildo seimo įduotas peregias atlikti. Atmenu, kad buvo ginčai per XXII. seimą apie mokėjimą šeimynoms už organą: vieni sakė, kad kiekvienas turi mokėti, nes lygiai gauna posmertinę; kiti, — kad šeimynose, prigulinciose prie organizacijos, reikia atleisti nuo orgono ir mokieties moteris ir vaikus, kol tie dar ne pasidaro sau pragyvenimo. Ir šitas paskutinis likosi priimta didžiuma balsų. Tas reiškia, kad vaikai iki 16-17 metų atleisti nuo mokėjimo už organą, o viršui 17 metų jau turi mokėti.

Protestuojantis ir kitus šaukiantis prie protestų, matomai to neuprate, stengiasi sukelti tik vaidus LSA. organizacijoje, ir užtai nedrįsta ne tikros pravardės pasidėti. Aiškū, kad šame atvejuje nereikia jokių protestų. Pas mus nėra carų, mes galime ir be protestų susitarti ir dar vėla nubalsuoti, ar mokėti už organą; ar paga-

laus, neužtenkant pinigų leidimui organo iš posmertinių uždengti išleidinėjimo kaštus. Seimas netoli, ir tuomet ta klausimą galutinai išrišime, be protestų. Bet atpenč, kas neramybės, nepildo seimu nutarimus, jaučiasi baužiaiva nešas, lai tokis ir nemoka tos baudžiaivos, o kas norės prigulėti, tas ir mokės, — ne kaipo baudžiaiva, bet kaipo savo kiltą pareigą atliks.

Tokiems šukautojiems nerupi labas vienybės, jie templa viską ant savo fontaziškų pažvalgy, — neapstarvo, kad tuomi pats ant kritikos pasistato, o daugiausia neverti ne kritikos. Mat dabar apsirgo mus jaunieji revoliucijos liga, tai nori kovoti, tik nemoka sunaudoti savo vietotų revoliucijinių jausmų.

M. J. Danijonaitis.

POLITIŠKOS ŽINIOS. Vokietija.

Bedarbė klausimas kassykis ir Vokietijoje eina baisyn. Viensame Berline 24.826 žmonės išsilavinę amatinkai, šią savaitę neteko darbo. Apie paprastuosius darbininkus nėra ir sakt — jų nesuskaitoma daugybė neturi darbo. Kas blogiau, tai kad pati valdžia daugumą savo darbų sustabdė, nes neturi kaonu išmokėt. — Puikus kaizerio gaspadoriavimas!

Delei viršuj paminėtų bedarbū, susisio 21 d. Berline iš kilo dideli sumišimai: 15.000 žmonių padarė demonstraciją ir bandė varu atidaryt užrakintas valdžios darbiavietes. Policija ir ginkluoti raiteliai užklupo beginklius demonstrantus ir su nuogais kardais išbaudytijo minias. Neapsiejo, zinoma, ir be pavojingų sužeidimų. Bedarbūai nebeگو nuo gatvių, bet su jurtimu leido policijai čielas audras akmenų ir stovėjusių kruvoje plytų Tokios riaušės atsitiko daugely vietų pačiame Berline ir priemiesčiuose. Ir jos anaip tol dar nestojo, diena iš dienos laukiama baugesnių išsi-veržimų. — Reich-tagas (parliamentas) tą mato ir nežino kaip suirute prašalint. Vieni atstovai ramina prakalbese ir laikraščiuose žmones, kad be darbės atsiradė ne iš valdžios kaltybės, bet delei Amerikoje prasidėjusio krizio, — kurs pa traukęs į save daug Vokietijos pinigų. Ramina, kad Amerikos krizis busęs ne amžinas. Kiti, kaip va socialistai ir radikalai, ragina tuojaus išrast kokiųs valdžios darbus ir duot miniams progą duona užsidirbt. Raminimas alkanų pilyv nesotina, o raginimai irgi tiek pat žmonėms nenaudingi, pakol ty raginimų valdžia nepildo. Kaizerio valdžia nebe-moka savo plačios visuomenės reikatu užganedint. Kodėl? Delto, kad ji niekadės iš anksto tuomi nesirupia. Atėjus blogajam galui tik policijos spēk šaukiasi duot rodą.

Amerika. Kongreso anttrajam rume šapedel buvo įmestas akmuo į teip puikią žydžiantį darželį kareivijos sekretoriaus Tafto, to „busi-

mojo. po Ruzveltū Amerikos prezidento“. Massachusetts atstovas McCall atsinešė čielą pluokštą popierių, kuriose buvo surinkta daugelis Tafto darbėlių Filipinuose. Pasirodo, kad dar ir dabar Taftas Filipinuose tebeveda tironelio politiką. Pavyzdžiui, visai neseniai Tafto urėdinkai išleido kareiviams paliepinus, kad susirinkus bureliams filipinų ant gatvių, jeigu tik išrodys tie bureliai „neistiki-mais“, mušt juos ir „uzmušt alei vieną, išimant moteris ir vaikus“. Kongreso didikai maivoši, kad Taftą isteisint. Gal ir isteisins. Bet nuo to neatgis novijami filipiniečiai ir Amerikos „civilizatorių“ politika savo raudonos dėmės akise svieto nenusivalys.

Geras kongreso sumanimas šią savaitę tapo priimtas ir paduotas apdirbt tam tikrai komisiijai, — tai apžiuret visą Atlancio pakraštį, pradedant nuo Bostono iki Šiaur. Karolinos ir apskaityt, kiek kaštuos valdžiai įtaisyt savo vandeninį kelią. Jeigu tas sumanimas taptų priimtas, tai minios darbininkų gautų valdžios darbą ir įtaiytas kelias jau pasiliktu visuomenės rankose. Butų žiagnis prie susiaurinimo tiesų privatiškiems kapitalistams ant vandenų.

Ot ant ko kongresas skiria pinigų pervis — tai ant kareivijos. Siemet skiria net 92.000.000 (pernai buvo 78.000.000, taigi nors dvylika milijonų mažiaus).

Portugalija. Ir naujėms metams įstojus Portugalijos gyventojai neatsisako nuo savo senųjų įieskinių. Butinai nori atimt nuo savo karaliaus valdžią ir įvest savo krašte respublikos redą. Tokius savo priešus valdžia pajuto jau nebešandien, tik kitokiais vardais vadino. Atgal penketas metų politiškus agitatorius sumimdavo ir nudėdavo kaži kur. Paskui visuomenei pranešdavo, kad tai buvė labai dideli piktadejai, kurie bijodami basūsmės, girdi, kalėjime galą pasidarę. Vėliaus, tai bus jau nuo kokio trejeto metų, kaip valdžia agitatorius jau pradė jo suimt dideliais buriais. Nebegalima buvo jų pavadinti piktadejais, tai aiškino visuomenei, kad jie esą anarkistai, ir teipi nuo svieto akių pašalinėdavo. Bet laikas vis darė savo darbą, laisvės judėjimas augo. Perna perėjo keletas didelių sumišimų ir streikų. Valdžia pripirta buvo savo priešus pavadinti tikruoju vardu — tai respublikonai, kurie nori monarkišką redą paskint. Siemet tie respublikonai jau igavo vardą netik Postugaliijoje, bet ir visame sviete. Kova liudies su valdžia viešai apskelbta. Štai dabar laikraščiai praneša, kad sausio 29 d. Lizbonoje — tapo susekta grandijozinis suokalbis netik tai respublikonų, bet ir visokių darbo organizacijų, umai užpult ant karaliaus namų ir parlamenta, suimt jo visą šeimyną ir ministerius, ir apskelbt Portugaliją respublika. Suokalbis istikro gana drąsus ir kaipo pirmas tokioje rusy, neįstabu, kad dar patoko į rankas policijos, kuri suėmė dau-

gybę konspiracijos dokumentų ir suokalbio vadovus, tarpe ty respublikonų žurnalistą Chagras (dalyvavusį jau 1891 metų sumišimuose), redaktorių laikraščio „O Mundo“, Borger, ir vaizbungą Grendella. Greta įvairių dokumentų, suimta apšėiai ginklų. — Suokalbis nenusidavė. Bet, ar tai paskutinis? Nors karaliams sunku atsiverkint su savo sostu, bet jeigu liudies reikalų nepakina, kas gali juos išgelbėt?

Prancuzija. Šią savaitę užsibaigė rinkimai nuo Prancuzijos moterų parašų. Rinkosūfragisčių (— lygaus balso reikalautojų) draugija. Pasi rašė 50.000 pilnamečių moterų ir tą milžinišką tomą parašų rengia įešt su prašimu į parlamentą, kad butų kiekviena, atėjusi į metus moteris, skaitoma už to krašto pilietę ir leidžiama rinkimuose dalyvaut. Anglijos ministrai iš tokių reikalavimų nusijuokė. Vokietijos policija aną savaitę atsakė už valdžią nagaikomis. Matysis, ką atsakys Prancuzijos didikai, — ar pripažins žmones už žmones?

Italija. Senate išnaujo prasidėjo peržiurėjimas triukšmingos bylos, kurioje ant kaltintųjų suolo yra buvusi ministras Nunzio Nasi, kurs pašlavė iš valstybės izdo \$500.000. — Blogai šią gadynę ministeriams: kištelės ranką į pinigų giliau, ir jau visuomenė reikalauja atsakyt, kam teip giliai.

Rusija. Pasibaigus kalėdų šventlaikiui, sausio 20 d. atšidarė dumos posėdžiai. Susirinko da visai nedaug atstovų ir pradėjo peržiuret aibes įešimų. Visi viens kito menkesni; teip kad ne svarstyt ne esant ko; perduota į komisijas. Gal svarbesnis bus, tai valdžios inėjimas, reikalaujantis paskirt didelę sumą pinigų ant patobulinimo laivyno. Čonai nesutinka su valdžia visos partijos. Nesutinka iš įvairių atžvilgių: kadetai, socialistai ir visi kairieji nenori skirt tokios didelės sumos pinigų ant laivyno, kada ty pinigų nėra, kada pačios Rusijos žmonės tai badu miršta, tai pabirkai tušti, tai apšvietos reikalai nupuole; o caro šalininkai, net ir garsus juodašis Puriškevičius vėl žada ne skatiko neduot laivynui, pakol jo programą teip bus pertaisytas, kad rusų laivai visuomet galėtų „nuveikt svetimus ir vidurinius priešus“. To paties sako nori ir ministrai. Valdžia mielai užsileistų Puriškevičiui, nes ir ji to paties nori. Bet, kaip dabar susitaikyt su kairiaisiais savo priešginoms, kurie reikalauja pirmiau Rusijos lauknis javais apstėt, žmonėms duot darbą ir duona, duot apšvietimą, o paskiau skirt milijonus ant skandinavių jurėse laivų ir kareivijų. Ansiptol su tuom valdžia nesutinka!

Teip dumos atstovams pakeliant ir mekutj protestą, valdžia pradėjo iš naujo grumot: žada ir 3 čią dumą išvai kyt, jeigu nepritars kariuomenės sustiprinimui. Jau tuli senatoriai pradėjo darbuotis, kad

įešt ant dumos atstovų aštrią cenzurą, kad jų kalbos talpinamos laikraščiuose butų cenzorių perkošiamos ir neteisūgai visuomenei apskelbiamos. Neapkenčiant žmonių valdžiai nori ir jų atstovus su visuomene supiudyt, ji žaidžia su duma, kaip katė su pele. Bet, ką visuomenė ant to atsako? Jos atsakymas neberekia aiškiau, išsireiškia nepaliaujančiu rengimusi prie revoliucijos.

Perbegus laikraščio „Segodnia“ spaltas, randame ilgą eilęles naujų kankintinių — kovuoja žmonės. Vilniuje suėmė keturius revoliucijos vadus ir laplą spaustuvę su raštais. Sūmuose areštuota 20 ekspropriatorių. Odesoje pasmerkti nužudymui du revoliucijonieriai. Maskvoje uždėta laikraščiai „Naš Ponedielnik“ 3000 rb. bausmės už atspauzdinimą straipsnio: „Mano išpažintis“, kurį parašė archimandritas (pavyskupis) Michail. Ekaterinodare begaudant ekspropriatorius užmušta anstolis. Kostromos kalėjime iškilo dideli sumišimai. Chaborovske rasta lombų sąkrova ir suimta 14 ypātų, tame skaičiuje inžinierius-technologas, realistai ir 3 moteris. Nizniuje areštuota keletas anarkistų. Netoli stoties Kurbatova, kaimiečiai išplėšė dvarininko Rusanovo tėviskę ir jį patį užmušė. Ant Finliandijos rubežiaus kratos ir areštai. Suimta daug revoliucijinių raštų, žmones gabeną į Peterburgo kalėjimus. Peterburge ant Obvedno Kanalo suimta Antipinai, tėvas su sunum, ir dar 10 ypātų, kur rasta didelė slapta sąkrova ginklų ir raštų. Areštuota keletas numerių laikraščių, „Riec“ ir „Reforma“, redaktorius teikman paduota. Simbirske pakartį Komarov ir Erošin už krasos užveizdo nudejimą. Krasnojarske nužudyti Zlobin ir Starceusov už užpuolimą ant pirklio.

Ar nutilo revoliucija? Ar tikisi žmones, kad duma jų reikelus išriš? Neberekia atsakymo, — patys žmonės, einantieji kas dieną po kartuvių, tą atsako. Duma yra, bet jos nėra. Yra tik neužganedinta, iškankinta laudis, kuri per kovą ir savo lavonais grindžia Rusijos ateitei kelią.

In Skaitytojus.

„Vienybės Lietuvosniku“ skaitytojai kurių prenumeratos laikas išsibaigė, teiksites atnaujint prisūcijant ūzmokestį už 1908 m. bei atlygint skolą. Ir tie ką „V. L.“ buvo pasiusta ant pažiuro užprašiusių, podraug su tais kurių draugai buvo prisiuntę adresus, kad pasiųstį laikraštį, tad jeigu norite apturetį ant toliaus „Vienybe Lietuvosnikų“, prisūskite ūzmokesti pusei metų 1.00 dol., metams 2.00 dol. nes kurie ne prisūstį tai šis numeris paskutinis. Pinigus siūskite Mony order, arba registruotu laišku aut šio adreso: J. J. Paukštys & Co. 120 — 124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

IŠ AMERIKOS

Socijalistų kandidatas ant prezidente.

Laikraščiai praneša, kad Amerikos socialistų partijos (Socialist Party) nubalsavo laikyti šiemet savo tautiškąjį susivaziavimą Chicagoje. Kaip pastatys kandidatu ant prezidento, dar oficiališkai partijos neapskėlė. Vienok manoma yra kad tuomi kandidatu bus Williamas Haywood buvusias Vakarines Anglikas Federacijos sekretorius, kurį pernai Idaho pinigučiai bandė nužudyti. Pats Haywood tą mislį šę savaitę patvirtino išitardamas laikraščiu korrespondentams, kad jis nežūgileisis į kelionę po visą Ameriką skelpdamas savo kandidaturą. Jis nurodys, pasirodymas ant garšios vakarinių kapitalistų konsolracijos, koks šiandien svarbus klausimas iškilo tarp darbo ir kapitalo Amerikoje ir kad darbininkai nuo privatinio kapitalo gali visko tikėtis, tik nieko gero nesulauks. Sako, pribrendo kapitalas, kad jis jau gali pereiti visuomenės rankas, reikalauja socialistai ir dėl ko privalo būtina išrinkti savo valdžią. Jeigu Chicago tautiškasis socialistų susivaziavimas Haywood išstatys kandidatu, tai jį remsis ir pirmusis kandidatas Debs, ir tada Haywood pradės savo kelionę nuo New Jersey valstijos.

Lenkų parapijoje raganės.

Ludlow, Mass., lenkai parašijonai pasipriešino savo vyskupui, kurs jų senųjų prašėčių Kolodez iškėlė ir duoda jiems naują kunigą Chalupką. 2000 lenkų darbininkų iš geros valios pametė darbą ir apstoje kleboniją privertė savo kunigą eiti į baznyčią ir but prie altoriaus, o atvažiuojantį naują žadėjo pavaikyt. Tas bijodamas keršto nevačiuoja, žmonės stovi ant sargybos, o policija laukia su ginklais vyskupo paskirtąjį kunigą įstatyti. Pabrikai nesulaukdami darbininkų uždare. Matosi, kaip daug da yra žmonių, kuriems daugiau rupi duona, kaip mokslas. Negavę mokslo už švietimo kelių, jieško jo nuo policijos lazdu.

IŠ VISUR.

Dar apie riuošes Vokietijoje.

Vokietijos socialistai nenori nusileisti ir dabar naujas telegramas iš Europės štai ką praneša. Atsakius įvesti vi suotiną balsavimą ant Berlino gatvių susirinko arti 40 tūkstančių organizuotų darbininkų ir apie 20 tūkstančių jiems prijaučiančiųjų. Reikia patėmyt kad demonstracijose labai daug dalyvavo moterų. Policija Berlino sergti seimo rumus ir Biulovo namus. Ant gatvių policija karštai darbuojasi - vaikydamas žmones. Tankiai demonstracijos baigėdavosi susirėmimu su policija. Pansios demonstracijos buvo visoj Vokietijoje, nes socialistams prijaucia veik visa šalis. Nepaisant j policijos apgarsinimą kad ji žada aštriai malsinti „ardančius tvarką“, ant yto jaus susirinko daugybė žmo-

nių ir giedodami revoliucijos giesmes, pasileido miestan. Policijos buvo visur pilna. Ant mitingų buvo teipogi prisirię daugybė žmonių. Kalbėtojai kritikavo valdžią ir jos darbus: kiekvienas paminėjo mas apie Biulovą išaukklavus svilpiną ir neapykantos sunkumus. Ant visų susirinkimų priimdavo rezolucijas reikalaujančias visotino balavimo. Policija skūsto žmones, nes nenori prileisti jų prie kaiserio rumų.

Be abejonės tas sukilimas Vokietijos proletarijato nepračis teip, ne psieis be kraujo praliejimo ir kazin ar nešame mes ant revoliucijos slingsčio, kuomet visų šalių darbininkai broliškai viens kitam padavę ranką - sukils prieš savo skriaudikus. Nes negalima žinoti galo žmonių kantrybės - ji kaip parakas greit užsidega. Ir užsidegas būna te mielaširdystės! Geros kloties!

Imdziej neramu.

Lodzijoje 27 gruodžio buvo mestos tris bombos. Žmonės labai įbauginai. Kuomet policija subėgo ant vietų kur buvo mestos bombos, plėšikai pasinaudodami tuom kitoj dalyj miesto atimineja pinigus nuo turtuolių. Plėšikais tokiems tankiausiai tampa bedarbiai, kuriems neturint darbo kitokio išėjimo nėra.

Kynai ginkluojasi.

Kynai užsiakę Prancuzijoje greit žaudančias armotas. Nežinia, ar tai jie rengiasi į kovą su Japonija, ar prieš savo valdinius, kurie teipogi kyla, nusibodus per amžius nešti sunkų jungą.

Kad vogt — tai vogt...

Seniai jau rusų burokratija buvo pagarsėjusi, kaip geriausi vagis. Jų vagystės daeidavo iki milžiniškų skaitlinių, — štai ir dabar laikraščiai praneša, kad Vladivostke suimta daug visokių valdininkų ir oficerių, kaltinamų vagystoj, papildytoj visuose valdžio departamentuose. Vogt — vogė patį o kaltę nuomet ant revoliucionierių. Arsenas ir ginklų dirbtuvės yra teip baisiai apvogtos, kad net pas torpėdinius laivus liko tik plikos sienos. Tai mat ko da sileidžia augštesnėji valdžia, o ką jau kalbėti apie mažesnius valdininkus!

Ponai potuofa — liaulis skursta...

Senis Vilhelmas, Vokietijos karalius jau nuo pradžios savo viešpatavimo atsižymi manijomis. Didžiausia jo manija — užsiimti skulptura ir teplioryste. Jis papuošė Berline bulvarą „Unter der Linden“ stovylomis savo protėvių ir visų giminių, nužėjuose raudasi kur- nekur jo paties darytį paveiksli. Žinovai dailos į juos pažūrėję tik raukėsi, bet jis nenustoja užsiimti nešes tuom, tartum Nerona muzika. Dabar jis prasina nę naują žai-lą.

Vilhelmas inst yra tituluojamus d džiojuoju mstra brolystos ir ordero juodojo Arėlio, per tai turi tesa priimdinėti naujus ricierius, kaip

tat buvo daromą viduramžuose kuomet ta apeiga turėjo savo vertę.

Taigi ir Vilhelmas, nuodamas esąs didvyriu, pamėgdžiodamas vidurinių anžių karalius, tartum berdzionė, aš menimis kardo dailytėdamas klupantį žmogų (bajorško paėjimo) — daro jį rycierium. — Mat kuom iš nuobodumo užsima karaliai. Vilhelmas po zuoja viduramžių karalius Mikė II, Rusijos caras į svadinį žaidžia darže, bėgioja paskui šunis, geria „monopolkę“. Belgijos Leopoldas smagiai praleidžia laiką Paryžiaus kabaretuose — kyti karaliai nuo jų neatsilieka. O tuom tarpu liaudis vargsta, iš bado miršta, o jų užlaikomi valdovai puotauja sau. Berline liaudis sukilo reikalaut sau žmoniškų tiesų — o jų karalius bezdzionkauja, ne nejaudžia mas, kad jo valdymo dienes yra suskaitytos. Susipras — bet bus po laikui!

Iš Lietuvoska dirvu Amerikoje

Plymouth, Pa. Burelis čionykščiu sumanesnių lietuvių sutverė kooperatyvišką (vartotojų) draugiją su trimis tukstančiais dolerių. Draugijų pavadinuo „Liaudies vartotojų drapanų sąkova“ (People's Cooperative Clothing Store). Akcijas pardavinės po \$5 00. Kas norėtų gaut sau akcijas, gali kreiptis į draugijos biurą šiuo adresu: J. Macevičius, 163 E. Main str., iš kur gaus visas informacijas.

N.

Providence, R. I. Dar kitas bankas čionai uždare ir daugelio pinigai likosi už groty. Žmonės nuliudę vaikščioja: nėra darbų, nebėra ir pinigų. Lietuviai ant sunkmečių neatboja. Geria, laikraščių nenori nė matyt. — Čia gyvena daugiausia vilniečiai — nė lietuviai, nė rusai, nė lenkai. Yra dvi lietuvių draugystės — „Gedimino“, turi 47 sąnarius ir „Sv. Jono“ — turi 57. Turi jau nuo poros metų lietuvišką parapiją ir nusipirko baznyčios statymui 3 lotos. Nori gaut lietuvių kunigą, bet vyskupas jiems siulo lenką — vistiek girdi jus Dievo žodį suprasite, nes Dievas irgi turi visų suprast...

Tam ybei viešpatuojant netruksta ir intrigantų. Vienas toks lietuvis yra pagarsėjęs. Sakoma, kad net caro šnipu ešas. Jis girias esąs notarijušu ir šerifu. Tamsneliai bijo jo ir tiki jo galybei. Kur tik barės, tai ir jis pribuna ir gaudo, kad vienas kitą areštuotų... Tokies tokelės pas mus.

V. Kaspra.

Paterson, N. J. Sausio 19 d. čia acin vietinei socialistų kuopai tapo parengtos diskusijos ir prelekcija. Dr. Pračaitis kalbėjo ant temos „Kas tai yra vidurinis priesas?“ Po prelekcijai buvo diskusijos, kur buvo pakelta daug klausimų. Drg. Grinius aiškino skirtumą tarp unijos ir socialistų partijos. Susirinko neperdaug žmonių, ir susirinkimas tesė: tik iki 7 valandai. Ant 16 vasario tapo užkriesti vėl kalbė-

tojai ir paskirta tema: „Tautiškas ir socialistas“.

Alena P.

Brooklyn, N. Y. Gruodžio 22 d. (Negalima girt už teip vėlybą pranešimą! Red.) Tautiško Namų svetainėje buvo parengtos vietos prakalbos ir diskusijos, — per vietinio revol. šelp. komiteto rupestį. Susirinkusių buvo nemažai, bet visgi mažiau, negu garsiosse „dešiu“ prakalbose, kuriąs buvo parengę kunigai: Varnagiris ir Milukas...

Kalbėtojai buvo: Dubickas, Antonovas, Pračaitis ir Sukys. Kalbėti buvo apie tai, kad revoliucija yra žmonių sukilimas dėl iškovojimo liuosybės, kad visų šalių žmonės yra broliai, todėl nėra ką už tautystes rietis; kad darbininkams yra reikalinga pastot žmoniškis ir pilieciškis, o tas galima pasiekt per apsišvietimą, vienybę ir kovojimą už savo tiesas, kurias apsišvietę geriau pažįsta ir greičiau laimeja.

Tarpuose kalbų deklamavo: D. Kulis „Kaip mus brolius kankin“, O. Lipnickiute — „Graziai, saldžiai saulutė teka“, O Karaliute — „Mes eisim mokslo keliais“.

Aukų surinkta \$14.01.

Brooklynietis.

Tev. Myl. Dr. tes reikaluose.

Balsavimų Rezultatas. Brangūs draugai: — Su šiuomi tegul pasibaigia balsavimai ant centr. komiteto siems metams. Balsavimas gana ilgai tęsėsi, bet balsuojančiųjų kuopų pasirolė labai mažai.

Ant pirmės dienos buvo balsuotos šios ypštos ir po tiek gavo balsų:

B. K. Balevičia 3 balsus;
T. Astramskis 2 balsu (atsisakė);

J. Ilgaudas 1 „
J. Simanavičia 1 „
A. Povilaika 1 „

Ant raštininko:
J. Ilgaudas 1 balsų;
P. Sarpalinas 1 „
A. Ramanaukas 2 „

Ant išdininko:
A. B. Strimačis 1 balsų
L. M. Kazionas 1 „
J. Damijonaitis 1 „

A. J. Povilaika 1 „
J. Kazakevičia 1 „
P. Mikolaonis 1 „

Į Literatišką Komitetą:
Dr. J. Šliupas 1 balsų;
J. Ilgaudas 2 „

Organu „Vienybė Lietuvininkų“.

Taigi pagal daugumą balsų šie liekasi išrinkti į Centrališką Komitetą:

Pirmesdžiū — B. K. Balevičius, Chicago, Ill.

Raštininku — A. Ramanaukas, Lawrence, Mas.

Ant išdininko daugelis buvo rinkta ir tik po vieną lalsą tegavo; taigi iš mano pusės liekasi vienas paskirti; aš nuo savę paskiriu — A. J. Povilaiką iš Waterburio.

Literatiško Komiteto sąnariu išrinktas J. Ilgaudas.

Organu liekasi „Vienybė Lietuvininkų“.

Gerās Centr. Komitetas. Ant kiek aš pažįstu sąnarius

naujojo centr. komiteto, tai su pasidžiauginu pastebiu, jog dabar turim gerą komitetą, kurį negalėtume pagerint nors dar rinktume visą ateinantį metą. Nuo savęs aš pirmiausia pasveikinu guodotiną pirmesdį B. K. Balevičių; širdingai spausdamas jo ranką, atiduodu savo tarnystę su tais jausmais, jog visada busiu jums pagalboje kame tiktai galėsiu.

Išdininkas mūsų teipgi stropus ir darbštas tautietis, ir su juom neturesime tiek bėdos, kiek su dabartiniu — ponu Kazūnu.

Apie naujus įstatus. Išgirstame tankiai reikalaujant naujų įstatų, šie esą nebetinkami ir t.t. Mano nuomone, įstatus mainant draugystė išėitų iš savo gero kelio; dabartinis jos uždavinys — išleisti moksliškas knygas duoda visą tiesą literatiškam komitetui patėkti tokias knygas, kurios daugiausiai naudos mūsų tautai atneštų. Mums reikia tiktai pinigų, o raštininkų ir knygų rasis teip kaip tarpe kitų tautų randasi.

Naujai išrinktam kasieriui. Tamista, A. J. Povilaika iš Waterburio, Conn., busite teip malonūs padaryti kauciją (bondsą) ant 500 dol., ant vardo TMD.; padarykite bent ant 2 metų ir kada kaucija bus gatava, tada pareikalaukite prisiuntimo TMD. pinigų.

Senanjam kasieriui. Tam sta, L. M. Kazioną meldėme po daug kartų, kad padarytume atskaitą, kuri prigulejė bent 4 kartus išduoti per or garą pereituose metos; bet to nesulaukėme; taigi meldžiame tamistą nors kiek laiko pašvesti ir surėdžius savo atskaitą paduoti į organą ir pasirupinti, kad gale sausio ar pradžioje vasario butumėte teip malonūs išduoti atskaitą ir likusius pinigus naujam kasieriui prisiusti. Kad reikalas ir mūsų pačių prašymas but išpildytas, širdingai meldžiame pono Kaziono kucininkų (bondsmanų) ir vietinę TMD. kuopą, kad p. Kazionui primintute, idant jis pasirupintų savo priderystę atlikti.

Keli žodžiai Komitetui. Brangūs draugai: — Užimdami vietą gal nežinosite kame kas yra; taigi keliais žodžiais jums pranešu mūsų stovį.

Pinigų pas kasieriū dabar nepasakysiu, kiek yra. Už paskutines knygeles spaudinimą užmokėta. Rankraštį del tolesnio leidimo trime vieną — Dr. Matulaičio — surengtą; tas galima spausti tuojau po parodymū, kiek pas kasieriū pinigų randasi.

Yra siuvama mašina, padovanota p. Strimačio; šita mašina stovi pas A. Bernotą (12 Harlem st., Worcester, Mass.) Mėginome pasiūlyti draugams, kad kas išleistų ant tikiety; bet nesirado; tai teip ir stovi; tai yra TMD. turtas ir kada prireiks pinigų, galima ją permaintyti šiokiu ar tokiu būdu ant pinigų.

Senasai komitetas, gavęs kelis laiškus iš Lietuvos reikalaujančius kad Prustose esančias knygas pavestume įkureti jam po Lietuvos knygynėlių, nutarė: visas knygas po globa

pono Vanagaičio ir kitų 2 draugų, pavesti Didžiosios Lietuvos knygynų įkūrėjams. Taigi iš mūsų sankrovos Prustose, žiūrėkite, kad knygos į Lietuvą butų atiduotos. — Neseniai knygius gavo žinią, kad iš Vilniaus išsiuntė 2000 egzempliorių „Arifmetikos“ delei TMD. į Suvienytas Valstijas; bet knygų dar ikišiolai neapturėjome; gal šiuom kartu jau ir atėjo.

Tokis tai yra mūsų stovis. Supraskite ir paimkite darbą į savo rankas tvirtai ir darbuokitės.

Mūsų priešams. Kartais mus užgauna žmonės, sakydami, jog mes nieko gero nenuveikiame; save jie vadina socialistais ir t.t. Kodėl, mieli broliai, teip darote? Ši draugystė yra mūsų visų; mes dirbame dėl savo tautos labo. Kam-gi mums skirstytis į dvi pusi, kaip kad darė žydų pranašai. Koznas mes žinome, kur nuveiktas darbas geras, o kur blogas; niekas pasigyrimais save neišaugštino, tik darbas. Aišku, jog tie, kurie gazdina ir taisy visokias kilpas, neveikia žmonių gerovei, bet save į garbę nori iškelti. Pereis laikai, žmonės pažįs savo gerus ir blogus geradarius. Socialistams TMD draugystė neuom nekenkė, ir savo pinigų 500 dol. jiems atidavė, kad galėtų savo agitatorius užlaikyti; pati apalpdama, savo priešą gelbėjo, kurie dabar pasišaipo, bet rankos paduoti nenori.

Atsisveikinu. Siate ranką, mieli draugai, — atsisveikinu jums visus ir pavedu pirmesdžio vietą ponui B. K. Balevičiui. Ačiu jums širdingai už tą brangią jūsų pagalbą, su kuria rėmėte visą tą darbą labui mūsų tautos. Prisipažįstu, brangūs draugai, kad pereitais pora metų aš buvau apšlopintas ir neveikiau teip meliai del mūsų draugystės labo. Matote, užėjo kitokia gadynė, apmokėti agitatoriai užėmė dirvą, paniekino vises tuos darbininkus, kurie pirma dirbo ir jų žodžius arba įnešimus patėmė; kilo vaidai, kurie nieko gero neatnešė ir neatneš visuomenel.

Koznas užmanyntas darbas stranda savo mirį rėkenių gerklėse ir viskas stovi ant vietos. Iš kito šono pat gyvenimas teip virto, jog laikas pasidarė didei brangus ir nepelningas; Vargas gyvenime neretai teip prispaudžia, jog reikia kovoti už savo gyvastį.

Daug kartų aš rašiau, kad jaunas vyrukas, ypatingai čionai Amerikoje vietoje eit į kariumėnę, geriaus padarytu pasišvedamas patarnanti savo tautai, pats savę pralavins, savo draugus trauktų prie augštesnio laipsnio gyvenime. TMD. reikalauja jaunų vyrų, kurie rupintųsi apie jos gyvenimą, apie platinimą literatūros tokios, kuri supžindintų mus su pasaulės gudybėmis ir pakeltų mus iš nežinės. Pakol mes nebusime išsilavinę, pakol tauta mokliški nepakils, teip ilgai nematysime šviesos dieneles. TMD. yra kooperatyviškas mūsų susivienijimas igyti literaturą ir mo-

Pazvelgus atgal.

SOCIJOLIŠKAS ROMANAS Eduardo Bellamy.

VERTĖ Pranas Siulelis.

(Tasa).

Ant galo pagaliaus pereitą ketvirtadienį ket...

Pelenų ir anglių sluogsnis pavirš sklepo liudijo...

Nusileidęs su žibintuvu žemyn, as atsiduriau...

Jeigu tema papasakojimo būtų dar nepaprast...

Tamista turbūt labai nustebintas esate...

Garbus tamista, — tariau as, atsigiržęs į ji...

— Tai tamista netiki, kad dabar pas mus 2000...

— Nejaugi tamista, ne juokavodamas, atrandi...

— Na, gerai, — linksniai susuko mano nepa...

— Pas mane tiek pat spēkų, kiek ir visuomet jų...

— Bet as visgi mielėčiau tamista, — atsakė jiai...

Pasigailėjimas, su kuriom buvo ištarti tie žo...

— Meldžiu apsidairyti aplink savęs — atsikreipė...

Žemai tiesėsi didelis miestas. Ištosios mylios...

— Tikiuosi, — tarė jiai, — kad dabar, tamista...

— Pasakyk man, tamista, — atsakiau as labai...

— Iš viso praėjo tik vienas šimtmetis, — atsakė...

— O dabar, — pridurė jis, paduodamas man...

— Labai smagu pasipažinti su jumis, ponia...

— O gal ypač, — ka gali žinot? — Mima pavaliai...

— Jokubai Ziminui tiesiog į kaktą... — Ačiū tėveliui carui!

— Teip... pasitiko!

Toliaus bus.

(Toliaus bus.)

Sausio devinta.

PARASĖ Maksim Gorky.

VERTĖ F. M.

Tasa.

Sujudo visi, skubinosi į paupį. O priešai juos...

Ejo plikas žmogus su rudu lopu ant žipono, jo...

— Palauk, Mikolai... kas gi dabar čia? — mur...

— O mat, buvo! — atkirto ans.

— Ir šaudė ir kapojo... — liudnai pasergėjo mo...

— Matyt buvo ant to paliepinas, Mikolai...

— Ir buvo! — piktai vėl atkirto vaikinai. — O...

— Palauk, Mikolai...

Sužeistasis sustojo, pasiremdamas pečiais į sieną...

— Broliai, už ką mus muša? Kur teisybė? Kas...

— Zmonėsėjo pro jį su nuleistomis galvomis.

Kitoje vietoj ant kaupo prie tvoros susirinko...

— Gaponas buvo vakar pas ministerį, jis žinojo...

— Kokia jam iš to nauda?

— O as ar žinau? Kokia nauda mušt žmones?

Kas gali žinot? Kas mus atsakys?

Visur buvo sujudimas, prieš visus kilo klaus...

Viduriu gatvėsėjo pilnoka moteriškė, prastai...

— Sužeidė mane... kaip as dabar dirbsiu? Kaip...

Jos klausimai, garsų ir aiškų lyg budino žmo...

— Tokiu budu žmonija palikta viena sau? Ner...

— Tykėjo. Kaikurie dusavo. Kiti negarsiai keikė...

— Teip!... Gavau pašalpą — sunui koją su...

— Ką? Numirė, matyt...

— Petruka — ant smert!

Tokių šauksmų buvo pilna gatvė, jie atsimu...

— Draugai, mes visi gi eikim į miesta... Gal ka...

— Ismus...

— Bandykim kalbėt karčiviams... Gal jie su...

— O gal ypač, — ka gali žinot?

Mima pavaliai mainėsi, paversdama į žonija...

— Jokubai Ziminui tiesiog į kaktą...

— Ačiū tėveliui carui!

— Teip... pasitiko!

Toliaus bus.

PASIRYŽIMAS.

(Eilės prozeje).

... Kaip rasa atgaivina nuvytusius žoly...

Su begaliu jausmu jis žvelgė ant plačios...

Tarsi erelis suplasnojęs spautus drašiai...

— Teip ilgiau negali buti!

— Ne!... Išties ne!...

— Eisiu nieko neatbodamas. Bet pirm...

— Su juom lengvai apveiksiu stamos siau...

Ir skaldo tamą, lyg pavasaryje kilautis van...

MENEUTIS.

SUKILK!

Sukilk, o Lietuva, drašiai, — Neveltu kerštais jau kepuoji,

Lauktoji laisvė laf įvyks Ant griuvėsių senų gadynių;

Šalis karžygių — m lzių,

Sutrukyk retėsius t ronių;

Prie balso kurstačių dainių;

Vaicaičių, Jovary, Mairouji.

Nenusimink, kada sunkybės Ir verksmas širdj Tau suspaus,

K. VIDIKAS.

Naujoji gadyne.

Kalnai ir girios mainosi šiandien po visus...

K. ARONAS.

kalb; riskimes visi prie jos; čia nėra partijų, nėra persekiojimų tikėjime, — mokslas yra vienintelė siekiamoji žvaigždė.

Su guodone

M. Paltanavičia.

Iš Lietuvos.

Veiveriai. (Suv. gab.) Valdžia stipryn, plėšikų daugyn! Štai gruodžio 5 d., 7 val vakare, į Veiverių monopolį atėjo du vyrai ir pareikalavo degtinės; — kada pardavėjas davė jiems degtinę ir emė pinigų, tuoj vienas atstatė revolverį į pardavėją ir liepė jai tylėt, o kitas puolė į kasą ir paėmė ten buvusius 22 rub. Plėšikai pabėgo.

Tą pačią naktį už 2 varstų nuo Veiverių, Givių kaime, išplėšė Čibirkos kletį, prikrovė vežimą javų manė išvažiuoti arklino (kleties ir tvarto duris atrakino), bet arkliai buvo su pančioti geležiniais pančiais, berakindami spyną sužeidė arklio koją. Negalėdami atrakinti arklį turėjo nabagai savim nešt išplėstus daiktus maišuose. Grįžtant jiems vel atgal per Veiverius, štai policija ir suėmė abudu plėšikus (rusus) su visu Čibirkos turtu: bet rado pas juos revolverį, pinigų 17 rub., specialiskus raktus, peilį ir didelį kaltą. Gavę plakt, prisipažino, kad išplėšė Čibirkos kletį ir monopolį, (žinoma, negalėjo gintis, nes pardavėjas juos pripažino) ir kad juos parsikvietė iš Kauno vietinė merga Tutliukė (pastaroji šiuo laiku tarnauja Kaune) ji parodė monopolį, o pas Čibirką nuvedė juos kitas vadas Bernota. Tokiu būdu policija suėmė ir Tutliukę, kurią rado pas jos tėvą. Su-praskit! žingeidus plėšikai — išplėšia monopolį ir kletį patį ateina į policijos rankas. Tie patys svečiai prieš išplėšimą monopolio dieną įdavė laišką — būvusiai Sniezkos tarnaitėi, nuo Antano ir Jono Starkevičių, kurie šiuo laiku sėdi Kalvarijos kalėjime ir reikalavo atsakymo, pastaroji atsakė, kad ji su Starkevičiais jokių ryšių neturinti ir t. t.

Gruodžio 7 d. atvyko prokuroras pavieto ir žandarų viršininkai. Tardant Tutliukę pripažino tą patį, ką viršūnė tiegi plėšikai; ant galo išmėtinėjo valdžiai už neteisingsus pasielgimus — kad nekaltus kankina, o kaltininkai šovime mokytojo Sniezko liuon. Nurodė dalyvavusius šovime mokinius: Joną Starkevičių (su imtas) ir II kurso Starkį. Po to prokuroras tyrinėjo kelis mokinius (Tutliukės nurodytus), ant galo Starkį, kurį ir suėmė. — Turbut už tai Tutliukę ir paleido, o vado Bernota visai nesuėmė. Suimtąjį mokinį Vitkauskį žada palau suoti.

Gruodžio 8 d. abudu plėšiku ir starkį nugalėno į Kauno kalėjimą.

Vietinės žinios.

— New Yorko aldermenų taryba išleido uždraudimą moterims, kad restoranuose ir kitose viešose vietose nerukytų

tabako. Kūto-mi laikasčiai tą skaito už aškių veidmainystę, kadangi vyrai daugiau rūko, o jiems vienok uždraudime nieko nepasakyta.

— Slapta italų plėšikų draugija išbarstė anądien kelis bombų New Yorke. Vieną bombą ant E. 149 gat. pervažiavo pėninkas ir sudraskė savo vežimą. Kitos dvi bombos plyšo prie potos namų, nuo kurių gyventojų pirmiaus plėšikai reikalavo d deles sumos pinigų. Apart sudraskymo vežimo ir išdužimo langų, piktadėjų bombos tuom tarpu daugiau bledies nepadarė.

— Sausio 23 d. atsiluvo Brooklyne „drutorių“ (golinčių) imtynės. Paminim jas čionai delto, kad jos atsiluvo lietuvių svetainėje ir po lietuvių jaunomėnės priedada. Dručiausiu vyru pasiredė lietuvis A. Kundrotas, kurs nuveikė kilnojimuose svarumynų garų galinčių graiką, B. Achillesą, ir laimėjo 500 dol. dorantų.

— Paskutiniu laiku New Yorko ir Brooklyno darbininkų organizacijos bruzda — rengia dideles bedarbių demonstracijas, panašias buvusiom neseniai Bostone ir Chicagoj. Apie tą su neramumu rašo vietiniai dienraščiai ir mena, kad be kraujo padėjimo neapsieis, nes valdžios rengiasi demonstracijas pasitikt su ginklais. O bedarbių padėjimas čionai kur kas yra baisesnis, negu kuriame nors Amerikos mieste, — netekusių pragyveni mui miniu desperacija išaugo iki pasibaiėtino didumo.

PERŽVALGĀ.

— Lietuvių Moterų Susivienijimo reikalai, Lietuvoje pradeda rasti sau skerspaines. „Vilniaus Žinios“ yra keletas straipsnių, iš kurių matosi, kad moterų susivienijimą užsidavė pavorzti po savo įtekme kunigsi. Jie prikalbėjo įtekmingesnes moteris Kaune, kad jos prie vilniečių nepridėtų. O vilnietės mat kunigėbams nelabai nuolankios. Kauniškės kunigelių paklausė ir į Vilniaus moterų susivaiavimą nepribavo. Tuom net mūsų „Katalikas“ pasibaurėjo ir pasakė: „Mat dvasiškija bijosi, kad moterų susivaiavimas nepavirstų laisvamanišku“.

— „L. Uk.“ yra pranešama, kad Lietuvoje išnauro rengiasi susigorganizuot lietuviai mokytojai. Siuom kartu jau kaipo susisėlpiamoji draugija, kuri nori suvienyti į kruvą apie 800 visur išsisklaidžiusių lietuvių mokytojų (skoma, pusė to skaičiaus yra Lietuvoj). Draugija turėtų but legalška, — žinoma, jeigu ji taikšis prie valdžios norų ir ne-ikiš į progresyviskąją politiką. Išdirbtas jau įstatų projektas ir apskelbtas ant gruodžio 3) d. (p. m.) liet. mokytojų susivaiavimas. Kaip toliaus atsitiko, dar nesigirdet.

— „V. Žinios“ yra atspauzdintas lietuvių moterų reikalavimas, ant kurio renka po visą Lietuvą nuo moterų parašus ir sausio 20 d. žada išsiųsti į valstybės Lumą. Reikalavimas šisip skamba: — „Degtinė — tai didžiausias moterų šaltinis ir svarbiausias

priežastis kulturiško ir ekonomiško viso krašto sumenkėjimo. Todėl moterų lietuvių susivaiavimas, buvos Kaune nutarė reikalauti per savo atstovus Domoje, kad mūsų krašte degtinės pardavinėjimas būtų visiškai panaikintas“. — Reikalavimas labai simpatškas. Bet mūsų vienuotės per daug naivškos, kad ji stato net ant pirmiausies vietos pradžioje savo darbu. Valdžia iš degtinės turi didžiausį įplaukų šaltinį. Geruoju ji jos pardavinėjimo nepanaikš. To turi reikalauti visa liaudis ir visi — vyrai ir moteris, nubalsuot. Tat moteris privalo pirmiaus reikalaut sau lygaus, valstybės reikaluce, su vyrais balsu. Už tą jos būtinai privalo kovet ir siųst į durnų nepaliaujamus reikalavimus.

— Kada mūsų korespondentas parašė į 51 N „V. L.“ pranešimą apie lietuvių katalikų federacijos „kongresą“, ir išreškė nuomone, jog kaip federacija taip ir kongresas yra tik muilo pušle, tai daugeliam kam ir mės patis nenorėjome tikėti. — manom, jog kaip kas buvo perdėta, vienpusiška. Dabargi mūsų korespondento nuomone patvirtino pats to „kongreso“ sekretorius, A. Gudaitis. Jis „Ž-es“ 2-ame num. rašydamas, griauždišai, kad į kongresą važiavo ir net gailinasi jo aprašymui plunksnos su popiera. Iš jo žodžių išėina, kad taip bugnytos federacijos visai nėra. Yra tik komitetas, kurs moka rinkt federacijos vardu nuo d'evotų žmonių dolerius, ir tuos nežinia kur jis dēda. Išdan su plaure \$2000, ir \$1500 jų išleista. Bet, kur ir ant ko išleista, nieks negalėjo pasakyti. Kongresas, matyt, bijojosi užklaust atsakytį iš \$2000. Para-pijent mokyklų kurimu, ko mitetas neturėjo laiko užimti. Buvo užimti pinigų išaiškvojimui. Apie lietuviškas seris (vienuoles) klausimas pastumėta pirmyn. Bet ir tai ne „federacijos“ trisus, tik kun. Staniukyno ypatišku uolumu. Matant tokį kunigų apsilėidinį praėjusiuose metuose, „kongresas“ — t. y. patis kunigai sumanė, kad reiktis nors su plačiu pasireklamuoti, nors su pompa aprūyt pastarajį savo kongresą įvairiuose laikraščiuose. Vienok ir tą presos komitetas vienbalsiai nutylėjo — ne į vieną laikraštį neparašė. — Tvirksa kunigėliai. Bent kalte gali numest ant dolerų, o ne ant bedievių. Kalti lietuviai, kam duoda jiems dolerius. Duotų šiltai apsiųkt, soč u pavalgyt ir užtektų. Mokyklas patis taisytųsi.

Nauji raštai.

„Kovotojų gyvenės“, surinktas revoliucionierių mintis. Išleido Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje. N. 3. Philadelphia, Pa. Pustl. 48. Kaina 15c. — Prisiuntė „Kovos“ redakcija. Ramonas B „Klebono karšama“. Atit kimas iš nesenos Sianlių praecties. „Spindulio N 6. Vilnius, 1908. psl. 16. Kaina 5c. — Prisiuntė M. Piseckaitės. Slapelinė kny-guvas.

Pataisymas.

Praėjusiam N. „V. L.“ buvo paminėta, kad F. Bijauskis prisuntė revoliucijos reikalams markių. Pavardėje įsiskverbė klaida: reikiaskaityti: „Feliksas Ignacijaus Bijauskis“.

Paskutinė savaitė — ne daugiau!

Kad galėsi gauti knygą „Raistas“ tik už VIENA DOLERI, kad prisiusite pronomeratas, kadangi „KALISTAS“ turi but atpausta ir aptaisyta pagal aštrų padarytą kontraktą su spaustuve — iki 31 dienos sausio 1908. Taip ir bus. O kad kaip knygą jau užsigta tai kaštus 1 dol 50 centų, todėl pasiekubinkite atsiusai pronomerata tik per viena savaitę laiko 1 doleri, kad gauti tą svarbę knygą pigiau, idant nereiktu gailėtis ir užmokėt brangiau; nes ne vienas apšviestas lietuvis, neperskaites tos patikos knygos „Raisto“, neapsieis Siuoniant pinigus adresuot aut išleistojaus:

J. Naujokas Madison Sq. Sta. bx 157 New York, N. Y.

Atyda.

Kaip ir perleitus metuose kiekvianam, kurs padnos mums savo adresę, prisiusim dykai gražų kalendorių. A. Grachovski & Co. 208 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Kaip unija gali pagelbėti darbininkams.

Kita priežastis, delko angliakasiai privalo rasyties prie jos.

Daugelis mūsų vintautių tapo užmušta neperseniai keliuose laisvuoose atsitikimuose minkštosios anglies apskirtyj, ir tas yra naujas darodymas, kad augliakasiai privalo pri-gulėti į uniją.

Mūs vintautiai dirbanti angliakasyklose yra laimungi, nes tik jie vieni iš visų šios šalies darbininkų nėra pajouje, kad neužilgo gali netekti darbo, nes jie turi padarę kontraktus su operatoriais. Laikas nuo laiko esti pasistengimai, reginai per operatorių storonę, padaryti klaidingą įspudį apie angliakasyk-lų darbininkus. Taip, nesenei buvo paleistas paskalas, buk kietosios anglies angliakasiai yra neužganėdinti ir buk jie cenori įsigulėti prie unijos. Negali buti nieko melagingesnio už tai, ką parodo ir faktas, jog per pastarą keletą savaicių labai pasididino unijos squarių skaitlius.

DAVADAI IR PADEKAVONES!

Terp Daubys išgydytu ligoniu The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE daktaru čionai patalpina me mums prisiusita ranka rašyta padekavone, nuo išgydito originališka, nes jeigu kas sakitu ir darodytu, kad netesinga, tai užtai SZIMTA DOLLERIU. tuojaus tam išmokesine. Nes teisybe pati už save kalba:

Indolinas Profesorius!
Pranešu jums jog poparus
su klaidomis pre gidole
at ne raclau, bei det ka
at jums a ne prisivenciu,
at manau kad jaš daugiau
gidole ne reiks, nes at jau-
eris visai sveiku a ne kodiu
skausmu ne sijauciu,
us ka esmu jums kuskon-
ki suvis deklarygas
Su guodone
J. Poborski
Teip raso p. J. POBORSKIS,
127 10th St. DE KALB, ILL.

gentą žaėjusį studentaujant daug dirbti del tautos. Fabaiges mokslu visko atsizadejo. 10c

Istorija apie gražią katriuką ir jos visokius atsitikimus. 10c

Išgriovimas Kouno pilies 1362 m. Dramatas keturiuose apšreiskimuose, parašytas iš Lietu. deju 30c

Šis po budelio kalvijo (apsyaka) ir Kąjinas. Apsyakas iš gpenimo Paimėčių sązydu. 30c

Įtokmė sociališku sanligų ant visų kulturos šaku. 15c

Istorija septynių mokytoju. 50c

Kabalaš tarpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujantius atsakymus. 10c

Čekštų Simas. Grazi apsyaka iš Lietuvos žmonių gyvenimo. 10c

Knygėlė del lietuvių kareivių Amerikoje. 10c

Kunigija ir svietiška valdžia. (Margi piešiniai) Sutaish ir apgasino P. Medekša. 15c

Kur mūsų išganymas? (Iš visur surinkta medega mūsų programui) P. Daujoias, Pustl. 119 25c

Laima ir planetos. Knygėlė tinkanti jaunomenei del smagaus laiko pradeldimo, nes iš jos gali nubuti apie savo laimę ar nelaimę, ar myli ji mergelę, ar ją vaikina. 25c

Lietuviškos dainos iš visur surinktos Yra tai rankius iš 400 visokių dainų. 2.00

Apšaryta ta pati 2.50

Lietuvos Istorija nuo seniausių gadynių iki Lublino unijai. Parašyta Simano Daukanto. Du tomai pustl. 1014 3.00

Apšaryta ta pati audimo 4.00

Lietuvių Tauta Senovėje ir Sianliec. Parašo J. Szilupas M. D. II Tomai. Pustl. 1025 Aprašo apie lietuvių praėjį. Kiekvienam lietuviui naudinga apie tai žinoti. 3.00

Mythai pasakos ir legendos Zemaičių. Yra tai akyviausios ir juokingiausios senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajorus apie darbus gerų ir piktų dvasių, apie Laumes, Laimes, Raganas, Vilkaukus ir t. t. 58c

Mūsų dieles (kas vargina lietuvis). Parašė Zmogus 10c

Naslaite. Apsyaka eišėms 10c

Paveikslai. Dvi puikios apsyakos. Parašė Zemaitė 15c

Parsidovimas ir pelnas 10c

Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25c

Palemonas ir Girzdnta. Apsyaka eišėse. Iš senovės gyvenimo pagai žmonių pasakų, senovės įtikėjimų ir savo fantazijos. 20c

Puota. Nusuktas žiedas. (Vaizdeliai iš gyvenimo) 10c

Vargdieniai. Apsyaka iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos desimties 19-tojo šimtmečio. Parašė Aleksandras Fromas (Guzutis). Šioj knygeleje aprašo apie baudživos laikus Lietuvoje, kaip ponai kankino Villius Tell. Drama penkiuose aktuose. Yra tai geriauses veiklas garsaus rokiško poeto Schillerio. Dramatiškį formoje aprašyta čia kova už neprigulmystę šveicarių prieš Austrijos jungų darbai Sveicarijos patrijoty, tarp kurių svarbiausiu buvo Villius Tell. 30c

Zemių dukes Apsyaka M. Radzevičytės, iš mūsų gadyne Lietuvoje. pustl. 228 50c

Zmogus. J. Aukuratero apsyaka. Šmagi apsyakaitė pasiskaityt. Pustl. 40. 15c

Zmones. Apie Lietuvos ubagų gyvenimą ir jų balių. Dieci akvya ir juokinga 50c

J. J. Paukštis & Co. 120 124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Nauji Tautiški Paveikslai

Naujai atspausdinti, labai gražūs. 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas. 2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis. 3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas. 4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas. Paveikslų miera 22x28 eolių. Prekė 35c. kotnas.

Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00. Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c

Pinigus prisiusdamas adresuok: J. J. PAUKŠTIS & CO. 224 E. Main st. PLYMOUTH, Pa.

VISADA ZOPŪSTAS.

Giditojes gal gyvena toli nog namu, o kat turi namuse ta gena vokiszka namini vaista

Dr. RICHTER'S

Anchor Pain Expeller

Visada gali vartot kada tik užspuls Rheumatizmas, Neuralgia, isinarinus laisukus, sztvumo ir ezalezio. Turi gera pasisekima per 36 metus Nebus Tikru be mus zenkli vertelgijos. Ankerio 25 ir 50c.

F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St. New York.

NAUJAS LAIKKASZTIS Pirmyn

Literatūros, politikos ir ekonomijos visuomeniskias laikrestis prales eit po nauju metu Minersvillej. Redaguos ANTONOV. Kaina laikrascio: metams \$1.50, pusei metu 80c. Su įvairiais reikalais kreipis ir pronomerata siusti pagal situo adresu:

J. Ramanaukas, P. O. Box 538, Minersville, Pa.

VIENYBES LIETUVNIKU AGENTAL. W. Sarpalius.

- Baltimore, Md.
- Jonas Zelvis, 711 W. Lombard St.
- J. Lius, 22 S. Green St. Brooklyn, N. Y.
- E. Fromas, 73 Grand St.
- A. Dirziulaitis, 97 Grand St.
- T. Jarmala, 217 Berry St.
- A. Jankaucas, 52 Hudson Ave. Cambridgeport, Mass.
- S. Gritz, 541 Main St. Chicago, Ill.
- F. Eismanta, 3252 S. Halsted St.
- P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave. Ehsabeth, N. J.
- Dom. Boczkus, 211 1st St. Montello, Mass.
- B. P. Miškis, Box 124. New Britain, Conn.
- M. J. Czeponis, 21 Pleasant St. New York
- A. Lesnauakas, 144 Houston St.
- J. M. Danielius, 64 Cansevoort st. Naugatuck, Conn.
- A. Lovandaukas, Scranton, Pa.
- J. Petrikis, 1514 Ross Ave. So. Boston, Mass.
- N. Gendrolis, 224 Athens St. Springfield, Ill.
- J. Klembaukas, 7 Mill Row. Spring Valley, Ill.
- P. Milechunas, Box 146. Waterbury, Conn.
- J. Zementaukas, 30 W. Porter St. Westville, Ill.
- V. S. Kreivenas.

Aprausk savo vidurins.

Kiti žmones niekad nieko nepaiso. Jie nera nieku uzinti; jie net nepaiso apie save pacius. Niekas negali ju suzadinti is ju snaudulio, net liga. Isikro nera tiketiniu daliku, kad randsi žmones su viduriu ligo mis, zinodami, kad Trinerio Amerikoniskasis Elikssyras Karziojo Vyno yra geriausi vaistu visuose tokiuose atsitikimuose. Jie atideloja kartas nuo karto, kol pasidarо pervelu. Prasalink pirmuosius simptomus, nenora valgyti ir nustoji stiprumo ir tu isvengsi daugelio kanciu. Teisybe, kad sitie du simptomai tankiai pranyksta be jokio gydymosi, bet jie gali buti prankejais sunkios ligos. Kam mums laukti tokio pa-ojaus, turint po ranka vaista, kuris visnomet yra istikimas! Jis yra geras visokiems viduriams ir turutu rasti zednuose namuose kaip pirmutine pagalba atsitikime ligos. Imk jį zednu sykii, kaip tik tavo grumuojis. Jis yra nera tuo, kuo turetu buti, ar kuomet nera jauti gerai, kuomet lieziuvia aplotas, akise raiba, lupos atbrize, oda sausa. Jis tau pagalbes. Grunamas aptiekose, Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

VIENYBĖ Telephone 1106 Greenpoint.

KUR GALYBE

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA

APTIEKA

VINCO DAUNARO, 132 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulycios.

„Vienybės Lietuvninku“

Visoki reikalaujami spaudos dalykai yra atliekami PLYMOUTH po senovia. kaip tai: plakatai, tikietai, konstitucijos ir kiti visoki reikalingi darbai.

Siuntimas Pinigu, pardavimas Laivakorciju ir visoki knygu, paveikslu, popieros gramatu rašymui ir teip toliaus.

PO SIUOM ADRESU:

J. J. PAUKSZTIS & CO.

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

ZMIJECZNIK

RATTLESHAKE LINIMENT

TOLIAUSIA NUBISI

NU DIENU IR PESTYBE

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visoki GALVOS skaudėjimu, KAULU, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPES, SAUSGELU, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIU.

„Lietuvos Ukininkas“

LAIKRASZTIS

Lietuvos Demokratiu Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonems

Išaina viena karta per savaitę iš Vilniaus, Lietuvos.

Jame telpa teisingos ziniος iš visos Lietuvos ir kitu kraštu svieto.

Lietuvu metu prekė... \$1.80;

Amerikoje... \$2.50.

Kam yra miela prigimta šalis tėvyne Lietuva, tai ozsirašykite minetajį laikraščių, is kurio žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike, ir geri pamokinimai ukės reikaluose.

Vienas no. dėl pamatyto 5 centai

M. J. DAMLONAITIS, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Jon Waszcila,

Pasiva poikia drabuzius ant visoki madu, kaip vyrams teip ir moterims sintus.

Reikale meldžiama tautiečių atsilankyti ir persitikinti iš musu darbu gerumo.

Jonas Vaszcila

E. 14 st. and Walnut st. BERWICK, PA.

Kancelerija provu.

Mes uzvedam provos po visas dalis Amerikos ir Europos atprovojam didelius pinigus uz suzeidimus. Daugeelis zmonių tapo suzeisti pabrikuose kasyklose ir keliaujant gelezinkeliiu pasitaiko nelaimes per kompaniju kalte tokiu budu žmogus datyres zaisdu praleidzia dovanai nežinodamas kad gali atjieszkoti tukstantius dolgiu. Mes tokiem provom užsimame jeigu patiktu nelaimę saukis prie mus o mes atjieskosim prigulincia dalji. Negyvenanti New York valstija turi prisiuisti \$20.00 iskalno.

Prietam isdarom visokes popieras daviernastis del atjieskojimo pinigų Lietuvoje. Isdirbam visokes popieras pirkimui namų ir visokių kontraktų. Jeigu važiuoji Lietuvon ir nori prašortu mes parupinam ir in visas dalis svieto. Teipogi isimame amerikoniskas popieras. Reikalaudami kreipkites prie mus mes jums parupinsime. Gyvenanti toli nuo New Yorko kreikitės laisku indedami uz 2c markute. Kriminaliskas provas apsiimam tik paviete New Yorko pigian kaip kiti adokatai.

Perkam ir parduodam namus, lotus, pabrikuas, saliuus ir visokus biznevus daiktus.

Turedami reikala atsilankykite mus ofise, gausite rodą dykai kokioi norint. Olliss atidaras nuo 9 ryto 5 vakare. Adresuokit.

New York Law Company

50 Broadway, NEW YORK, N. Y.

Julian Dabaras Tiesu, Czupka.

Advokatas ir Notary Public.

Ofisa: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa.

Paneželiais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.

Uzsimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa ludyjimuis (doviernastis) isrupinu Rosioj ir Lietuvos.

GRAMATIKA

angliškos kalbos.

su istarimu kiekvieno angliško zodzio lietuviskai, kaip tai: *beast* (byst) *zoeris*; *eight* (ait) *aukoni*; *eye* (ai) *akis* ir t. t.

174 psl., su prisitintimu - \$1.25

Naujas Budas

išimokino graziu lietuviskai rašyti, be pagalbos mokintojus, 24 psl., su prisitintimu - 10 ct.

Pinigus reikia siusti per „Money Order“ ant šio adreso:

Vaišu Draugas arba kaip išo moki skaityt ir rašyt be mokinotojo, 220 abrozėliai parodo zodzius druko ir gražaus rašo. Rašto zodziu yra 283. Psl. 64. Su prisitintimu 15c.

P. MIKOLAINIS,

P. O. Box 62 New York City.

HOTELIS

VIN. DAJNIO

12 W. Main st. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios arkelios, vynu skanus alubus, porterio ir kvėpeni cigaras. Sale del draugysciu ir šep susirinkimui.

Reikale kreipkites pas savo tautieci VINCA DAJNIE.

Lietuviškas Dzegornijkas

Sziuomi uzsimu jau 20 metu.

Užlaiko visokios rudies laikrodzius, sieninius, paestomius ir istimintinius vyriškiu, moteriskiu, vaikiskiu ir adzvarniu. Iztvėdina, visokias ziedes, epileps, auskarines ir brazdelines: bopoz, višciu ir ziedes, sio-ou literas, dienas, apdresę ir t. t. svarbius dykai. Teipogi kas siuo svieto visus pamokius ir pamokines daigtus. Taisome uz jia preke susisakome raste.

Norinti uzstoderint laikrodli aukim ar sils brij, ar paauksuota, tegul prisidzina savo ukra adresa ir 50 ct., o mes prisiuisti ant Expresso ir perzirtesjais gali usimoketi pinigus ir pasinti.

VINCAS CRMANAVICZIA,

49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PUKIAUSIAS SALIUNAS

JONO RAISO.

Skanus alus, gardi arieka, visokis vynos ir kvėpeni cigara.

Lietuviai, reikale užeikit pas svotautietj, o visados busit užganėdiuti.

769 Liberty Ave. Cor. Sheppard Ave. BROOKLYN, N. Y.

Katalogas

Sztuku arba Magijios No. 1. DYKAI.

Sitam kataloge telpa geriausias Magijskos Sztukos. Kas prisius savo adresa ir uz 2c stempas tas gaus Sztuku Kataloga Dykai. Adresas: H. I. SMITH 84 Washington St. R. 22 CHICAGO, ILL.

Bukie linksmas!

Muzikantai abealin linkenti, pertai plaukus teri store ligne ir neslekka ir nera plaukus per tai kad nera nervisti, uzsiemtuoms yra geras ir svargins ju. Bet jeigu tavo plaukai vira mineto levezio nera? Tai vartokite, Prof Brundzas Wendorferi Hair Grover, kurs zėinas vartodamas uz alganėdica, ir apie puse milijono patikavoniu darodo. Jeigu norite galite atsilankiti per aska bus isiduzeta Dykai viet aprasymai nuo kolanka sienska ir plinka ir plieskau a tetadima, mes gduoles ne siunčiame panevati ir c. o. o. nebijokite parasite laiska ba negrikes no cento moketi uz visokes rodas. (Valstaine Dykai) galite gauti po adrese: 206 Broadway, netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Layr Mer. nusių krantive. Instetija nuo 1877 specializatai Ruptinos-benrius, ir skinn. I Appearata visoki isdrebjati del visiu Hostopiu. Per laiska klanokite rodos po siom adrese.

J. M. BRUNDAZA & CO

BROOKLYN, NEW YORK

GERIAUSIA UZEIGA DEL LIETUVIU PAS JONĄ KULBOKĄ.

Skanus Alus, gardi Arieika, visoki Vynai ir kvėpeni Cigara.

TURIU AGENTURA.

Parduodu lotus ir namus puikioje vietoje, ant geru islygu, galima pirkti uz pilna preke ir ant isimokesciu, uz pilna preke perkant 15-ta procenta numazina. Szi puiki vieta randsi LINDEN, N. J. Nuvažiavimas dovanai.

Dasizinkit pas AGENTA **Joną Kulboka,** 74 Grand Street, kampus Wylte Ave. Brooklyn, N. Y.

Vietoje, ka bankoje pinigus prazu-dot, tai vprečius nusipirk lota arba namus o tada pinigai niekad neprazu-s. Su guodone gero valjantis. **JONAS KULBOKA.**

TEMYKITE BROLIAI!

Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkum viens kitą.

Reikalaudami sipkorciju vaizuoti i senaji kraji, arba norėdami parstrauktis i Tėvynės savo giminias, pažįstamus, teipgi siudami pinigus, neužmirškite atsilankyti į LIETUVIŠKĄ BAKĄ,

W. G. SAVA,

113 S. Penna Ave. WILKES-BARRE, PA.

Gyvenit lozsum savo namie.

Naujas Telephonas No. 8208.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas **PETRA A. DRAUGELI.**

Skanus alus, gardi arieka, elius, visokis vynos, kvėpeni cigara, ir pulkus užkandžiai. Sale del miltugiu ir veseliu. Nepamirskit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

173 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ate.

Jonas Dzedolikas LIETUVISKAS GRABORIUS.

Karjetos ant veseliu, lai dotuviu ir krikstynu

Vežimai perkraustymui ir t. t.

509 Main st. KINGSTON, PA.

PASARGA DEL PAMEGDZIOTOJU.

Bęgyje paskutiniu keliu metu atsirado daug pamegdziotoju mano Trajankos, taigi buvau priverstas isimti patentą ant Trajankos U. S. P. Office, Washington, D. C. Francešo publikai, kad pirkdami visados reikalautum KAZUNO TRAJANKOS, o pamegdziotojams, teipgi praneiu sustoti vartojus zodj Trajanka, nes kitaip bus pašaukti į U. S. soday. Mano Trajanka sudeta keturkampius geltonuos baksukuos ir pardsiuoda po 25c. ir 50c. baksukas. Lietuviški štormikai laiko beveik visur. Per pacia reikia prisit 5c. arba 10c. jeigu pas mus siunciat.

Agentu reikalautam visur.

L. M. KAZUNAS. Shenandoah, Pa.

Dabar laikas naudokites visil

Geruusia vieta d i parke su prizais ludois Armonyku, Stryku ludois, Avartimo, Tirdiu ir daugyte vi okiu Stryku ludois, Gerozuojiu nukimim, visoku ziedis, lenovuzetis, geru Drius, Arbana 600 fotografiju, Revolyvera, Strelhu, Elektriniai Luchoson, Robius Litoru, Adresam Poliu, Plakonakemia (pamokini puz), Gramatikai, Zedon, Istorika ir Mudi luyen, visoku graziu Piodru deltra Vyno gr. butu su visoku papokimiu ir dainoms tazimas uz 5c. 5 tuznai uz 50c. Odu d dukojama mašine gana gra-

Mal ir greitai drukuoja. Itaras ir visa mašine padaryta is geruosto plieno. Preke tik \$6.50.

Izlikant kionim isitruki mabukiu keliu gantuku ir daugyte nau- luyen vi okiu dalyku. Kas nor siurt kataloga tegul prisidzina uz 5c. malis ir kionim dros. Oaptures 84 puslapu dideliuo neto NAUJA KATALOGA DYKAI. Kurame yra siomias visoku ukatis, su virdu dromi kioniu pavelsiu ir is kurio matys jog namu tavoras pirmo kioniu pr net prapises kaip kure, Starykam, Agentam ir Perlikam parduoda visokus tavoras labai pigiai. duoda dideli ratana adresuokit: **K. WILKEWICH 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.**

Max Kobre

Litewski i Polski BANK

10 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y

Prietelisei! duodu jums zinia, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antwarpo ir Netherlands Linos Roterdami. Siunciame pini-gus, kurius jusy prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantonje galite sus- nekėti lietuviskai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metusu kozu apsiejome teisingai. Teipogi parduodame tikietus ant visiu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deposita bankos ir mokam 6037 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir virsians, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 mėnesius. Padeti ir isimti gali kozną dienz nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtore tapo Apdovanoata DWIEMS MEDALIAMS ant Kosciuskos Parodos uz rupestingą, tel-singą ir artistiska isz-dirbima.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turia už garbę apreiksiti guodotiniems Kunjgama ir guodotin. Draugystems, kad asz dirbu wi-sug augszcziaus pamintus dalg-tus Pigiausei, Teisingausei ir Geriausei, nes per 30 metu užsilmdama isdirbima's jetau geriausg praktikę ir del to galiiu wiska padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrika.

Su guodone **W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.**

Dr. O'MALLEY
Specialistas
1880 Daugiau kaip 50 metų 1907
su pasikimigai gydytiu visokio
budo
ISSIVERZIMA.
TIKRAS ISSIVERZIMAS
NETIKRAS ISSIVERZIMAS
VANDENS ISSIVERZIMA
be peilio, be skausmingu ir pa-
vojingu operacijy. Aš išgydžiau
patenkanciai daugiau nei 12,000
ypaty, ir su manim nieks nelygi-
nas gydyme šitos ypatingos ligy
klasos. Išgydyti ligoniai tai ge-
riasi liudininkai

John Villinger, sopredentas Su-
squehanna (Stegmaier) Bravoro
kompanijes, Nanticoke, Pa., sako
„Aš įgavau išsverzimą nuo sun-
kaus kėlimo ir sunkaus darbo. Pa-
bandžiau kelis gydytojus, kurie sakė
jog mano liga esanti neišgydytina.
Jokia hydrole negelėjo pakol ne-
nešau pas daktarą O'Malley. Da-
bar esiu sveikas. Neturiu skaudėji-
my, nė išsverzimo, ir su džiaugsmu
pranešu tai kitiems kenčiantim. Da-
bar kasdien skaitau dirbu bravoro ir
savo dirbus mečiau salin, ta ugi jū
nereikiu.“

Pasikalbėjimai ir rodos dykai Mo-
kestis nebėraungi. Ant išmokasties ga-
lite gauti. Ant pareikalavimo atsiu-
siu knygučių aprašantiu apie išsver-
zimą. DYKAI už 2c. marke; para-
šyk kokią nori ar apie išsverzimų
ar Verikosele.

Dr. O'Malley
(Specialistas)
158 WASHINGTON ST.
WILKES-BARRE, PA.

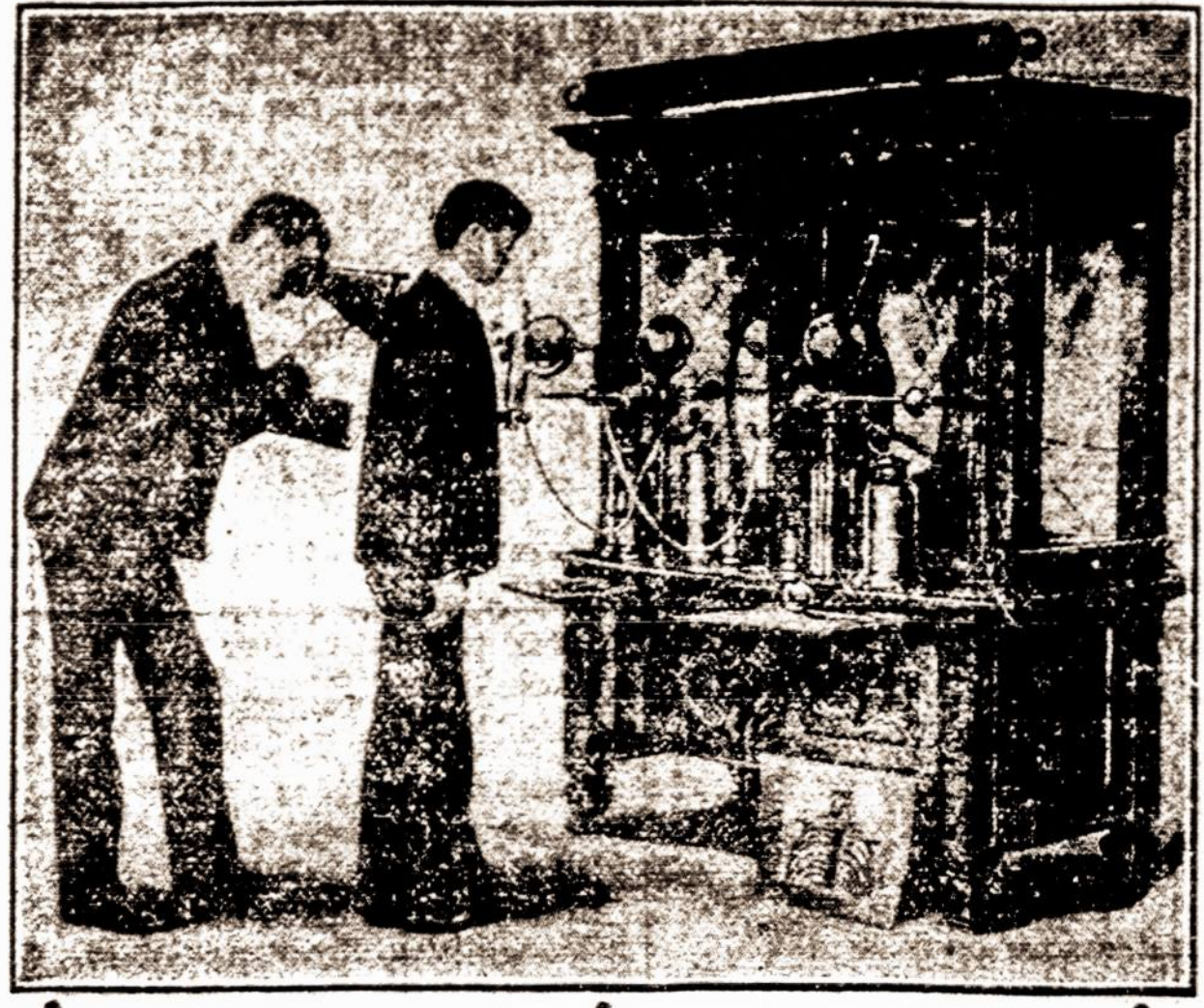
Sziame ofise ealbai lietuviskai ir
lenkiskai ir kur visas gromatas adre-
suokite. 134 Washington Ave.
Sranon, Pa.
kur galima atrasti D-rą. O'Malley
käs pėdyčia ir subatą kiekvieną sa-
vaitę.

Bell Phone 285 R. Brady.
Grassel & Bahme.
Perėjimas nuo Charles A. Grassel, Sr.
Laikau krautuve, Karpetu, Klizon-
ky, šieniniu popieriu ir teip toliaus.
1506-1508 Beaver Ave.
ALLEGHENY, PA.

**HOTELIS
A. NATAUCZIO,**
218 E. Main Str.
PLYMOUTH, PA.
Puikiausia arietka, vynas, ska-
nus alutis, porteris, Elius ir
kvepentis cigarai.
Atsilankykite pas savo tautieji
A. NATAUTI.

**PLYMOUTH
NATIONAL BANK,**
East Main st. Plymouth, Pa.
KAPITALAS.....100,000
Perviznis.....20,000
Tris procento mokame ant padėtu
pinigy. Bos išmokėta ant kiekvie-
no pareikalavimo. Geriausiai užtik-
rinta užėdziska banka.
Jonh R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-President.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

ADRESAI
CENTRALINEJ VIRŠININKU „TĖVNĖ“
MYLĖTOJŲ OPACIYNTIS
Prezidentas — M. Paltanavyčius,
16 Millbury st. Worcester, Mass.
Sekretorius — A. Ramanauskas,
122 Essex st. Lawrence, Mass.
Kasierius — I. M. Kazanas,
107 S. Main st. Shenandoah, Pa.
Knygius — J. Simanavyčius,
331 Barnes st. Plymouth, Pa.
Literatiskas Komitetas:
J. Baltrušaitis,
1418 S. 2nd st. Philadelphia, Pa.
Dr. F. Matulaitis,
138 Bedford Ave. Brooklyn, N.Y.
V. Sziakys,
119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Lenkiskas gydytojas iš senos tėvynės yra savininku, sugabiu elek-
trišku naudingų masinų, kaip matote ant paveikselo, kur atėjas pas ligonį
peržiuri ir atranda ligą ant kuries serga.

Ypatingai išgydytą visų užsienėjusių ligų kroniškų, vyrų, moterų
ir vaikų. Jeigu esate serganti ir reikalaujete daktariškos pagalbos tai ne-
suduokite netikriems gydytojams, kurie garsinasi duoda rodą dovanai, tik
už gyduoles turį užimoket ir tokiu budu išvilioja nuo \$300 iki \$1000.

Aš praktikuoju su pasisekimu jau daugelis metų ir užsipelniau simpa-
tiją ir prielankumą su savo geru pasielgimu, o kas svarbiausia dėl mūsų
žmonių tai su pigumu. Negalima užtikrinti arba gvarantuoti, kaip kiti kad
daro dėl ištraukimo pinigų, bet galite būti užtikrinti, jeigu yra išgydoma
liga, tai išgydan kiekvieną tuojaus be užvilkinimo ir didelių iškaščių.
Duočiu ir nepaprastas gyduoles, kurios pargabentos iš seno kraujaus sp-
cijaliskai.

Kurie serganti negali asabiškai atsilankyti tai rašykite laiską aprašy-
dami savo ligą ir skaudėjimą, tada apreiškiu išgydytą ir kastas išgydytą
jeigu ligonis tinka ant to, tai tuojaus pasiūsiu gyduoles ir reikalingus
daiktus dėl ligono ir aprašome vartojimą gyduolių. Išgyda jau ne vieną
mano gyduoles, tą liudija laiskų padėkavonės gautos nuo tautiečių. Gy-
dan teipgi patrukimą, rupturę bei operacijas ir pertraukimo darbu.

Nesuduokite apgaudinoti aptekioribus, kurie sau duoda vartų dak-
taro ir gydo kaip daktaras. Ligoniai nesijausdami geriau kreipiasi pas
daktarą, su kuriuo daktaras turi daugiau darbo negu su ligoniu, kuris
tiesiog kreipiasi pas daktarą. Ligai užėjus nepamirškite, kur savo kalba
galėsite susikalbėti.

43 S. WASHINGTON ST. WILKES-BARRE, PA.
Europiskas ir Amerikoniskas elektriskas gydymas.
Valandos: nuo 8 iki 10 ryte; nuo 12 iki 4 po piet; vakasais nuo 6 iki 10.
Naujas Telephonas 1005. Senas Telephonas 6593

Revoliucijos Paveikslas
„Prie Lietuvos“, didelis pa-
veikslas, 22 ir 28 colų, perstato
atsitikimą Lietuvoje 1906 m.,
kaip revolucijonieriai drasko
maskolišką koncėleriją. Labai
dailus paveikslas pilnuose da-
žuose, su žaliuojančiais laukais
ir mėlynu dangum ir tt. Tokio
lietuvisko paveikselo da niekur
nėra. Reikalingi agentai. Prekė
1 doleris. Adresukit:
Lithuanian Art. Association
Bx 133, Shenandoah, Pa.

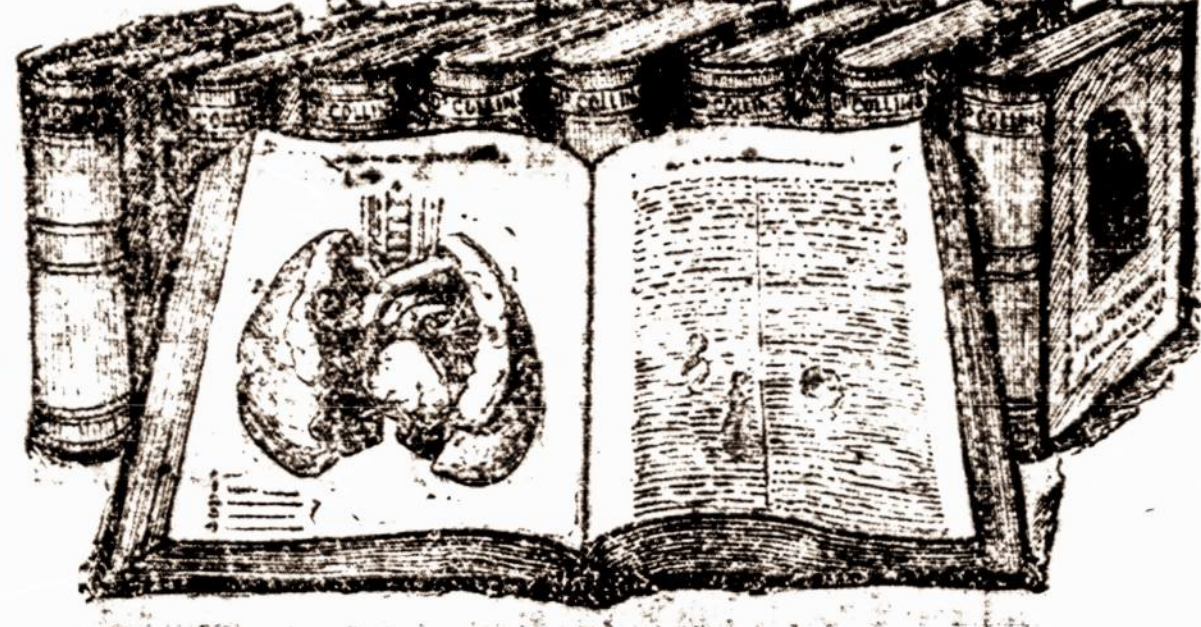
Lietuviskas Ziegormeistras.
Sziuomi užsimu jau 18 metų.
Pranešu visoms lietuviams,
kad užėdėsiu didelę krautuve
visokių dzėgėjučių ir žiedų;
kaip tai, laikrodžių sienžiu,
kšėntinų, čyto aukso vyzikių
ir moteriškų su grėzina s-
vėzėms ir t. t. Visokių žiedų
siūloinių ir seip nesėd val-
nams ir merguosi s dideliam
pasirinkime ir už prielanki-
mą. VISOKIŲ MUZIKOS
INSTANCIJŲ.
Skrėpka, armonikų, strogų, klėretų, britvų dr-
kuojamų masinų ir parasonų. Teipogi dzėgo-
dėzė PAKŠAN.
M. MINKUS,
kempas Hancock ir
236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Lietuviskai--Lenkiszka Banka
Parduoda Laivakortes
išz Amerikos į Europą
ant geriausių Laivų,
Hamburg, Rotterdam
Bremen, Antwerp Havra
Liverpool, Neapol ir tt.
Parduoda tikietus vi-
sais gelžkeliais į visus
miestus visam sviete.
Siūnia pinigų į vi-
sas sviete dalis greitai ir
už pigiausia prekę. Per ka,
parduoda ir išmaino
visokius pinigus paga,
dienos kursą.
Atlieka visokius reikalus senam kraszte.
GALIMA SUSISNEKĖT LIETUVISKAI ir LENKISKAI.
Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryt
A. HURWITZ,
100E. Main str. 42 E. Market Str. 203 Lackawanna Ave
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Barre, Pa. SCRANTON, PA.
32-35 Graham Ave. Brooklyn, N. Y.

KAS MIELIAUSE SIAM SVIETE?
Sveikata ir gyvastis. Dėl užlaikymo geros sveikatos
žmogus turi valgyt 3 kartus ant dienos, visada tuom
pat laiku, geriant gėrymus o ypatingai degtine, visados
gerk iš bonkos kokią čion matai, t. y. seniausią arietka
Suv. Vals pradėta 1812 m. ir pripažyta per geriausius
daktarus už gera. Jos pardavikas A. M. Martusevičius
nuo pirmos Apriliaus puslioku savininku drange su J.
Symatu, teipgi lietuviu. Kreipiantės su reikalu adre-
smokite:
Martus & Symont.
302 Broadway, New York City, N. Y.

IR VEL 100 TUKSTANČIŲ ISZLEISTA

LIETUVIŠ-
KOS
Daktariškos
KNYGOS

**VADOVAS
IN
SVEIKATA**
Didžio 208
puslapiu

Nes pirmesėti po 50 tukstančių laidas; kaip bitės lietuviu išnešėjo — po visą pasaulį knygas.
NAUJA paskutinė 100 tukstančių egz. LAIDA, su daug pridėjimų ir
išaiškinimų, apie visokias ligas; kaip būti sveiku, nuo ligų apsiserget, išsi-
gydyt ir žingeidžių paslapybių žmogaus gyvenimo — pripildyta
Direktorius Collins NEW YORK Medical Institute.

VADOVAS IN SVEIKATĄ parašyta aiškioj kiekvienam suprantančioj kalboje.
TA KNYGA yra naudinga vyrams ir moterims, seniems ir jauniems, sveikiems o labiause sergantiems.
ŠITA KNYGA paskaites, netik motes, kaip būti sveiku, nuo visokių ligų apsisergeti, bet ir daktariškam mok-
slė apstėvė, o ir žinoti kur ir kaip išsilydyti sergantis. „Vad. in Sveikata“ apart moksliskų išaiškinimų, net su pa-
vėzėmis parobė, subudavojimo žmogaus visus paslapyt; bes, lyzei plačiai aprašyta vyrų ir moterų lytiškas gyvenimas
ir abiejų pusių, kaip darosi ir kaip būti laimingu.

KAD VADOVAS IN SVEIKATA didelė knyga, tik perskaites ją, viska
galėsi atrasti. DOVANAI ja kiekvienas apturės, kuris atsiųs tik 10 centų
markėms prisiuntimui kastas.

JEI TEIP SERGI, kad be tikrų gerų vaistų ir be SUMANAUŠ DAKTARO, negali būti išgydytas, tai COLLINS
N. Y. MEDICAL INSTITUTAS didžiausias ir seniausias Amerikoje, pasikimigai visokias ligas išgydo, nes Jame
darbuojasi daktarai specialistai ant visokių ligų ir vartoja geriausias, tinkamas gyduoles, pergalėjimai ligos, — su-
veikia sveikatai parobė, atsisaukus asabiškai ar aprašant (lietuviskai) ligų—nesveikumas, per laiską.

Kad apsimu, tai ir išgydo VYRUS ir MOTERIS, senas ir jaunus nuo visokių ligų.
KAD TAS INSTITUTAS pasikimigai visokias ligas, paprastas, užėdintis ir paslaptas užsikrečiamas išgydo;
tai liudija pačių gydytųjų laiskai, palei datėtojų iš dangelio talpinause nors kėleta.

Išgydyta nuo už-
sergintinos Dėnos
skausmingos me-
nesines, baltųjų,
ir gėgėlin, vida-
ruose ir serosose ki-
ti daktarai neįstei-
go išgydyt.
Agnieška Daškėne
New Rockford, N. Dakota.

Mylinas Dr. SPECIALISTAS.
Dėkingas esu už vaistus, ku-
rie mane išgyde nuo abelno nušly-
pėjimo ir jaunystės gyvenimo klai-
dų nors butu samata apreiški vi-
są buvusį netikimigumą, bet ve-
lydama didėlyji slaptinuosė ant
tikimiuose apatėri tykra išgydima
kad kreiptis prie jus ir kad viso-
klem be pasaukimo daktarams
pinigy be naudos bėmėty. Da-
bar aš esu sveikas ir drams ant
visų dalių kumo — jus vardu visiem
garsinūji laikydamas pagodoni.
S. A. Kardulis
719 O'Fallon st. St. Louis, Mo.

Išgali širdies inkstų
vidurių ligų, skaudė
jimo kėlose, ranko-
se ir smuriuose plau-
vėtu nesveikumu-
kėojimū su skrep-
lavimu.
Išgydintas dėkingas
ir prisiuntė paveik-
slā.
Juozas Nikėlis
351 Cypress ave. Johnstown Pa.

Gyduoles visada tampa pritaikytos kiekvienam sergančiam specialiskai — atėjas asabiškai ar laisku atsišau-
kus. Gyduoles išaiškinamos, po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės. Slapytė užlaikoma. Rašant adresatui:

The Collins New York Medical Institute
140. WEST 34 STR. (arti Broadway) NEW YORK N. Y.

Dėlei atsilankančių asabiškai Ofisas odaras kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po piet; šventadieniais nuo 10 iki 1 val.
Dr. E. MIELKE, rūpintojas gydymais institute.

17 akmenų Railroad Laikrodėlis.
Pauzėtas pagal patikri pie-
šiną, antsvėtinis 25 metų
budis, vidurių dzėzėnis, tol-
senzualiai laik rodė ir gra-
ziosi Gerai dailis pasirūti,
visais dailis gvarantuoti, ge-
vianus tuos akmenų
GVARANTUOTAS ANT
31 METŲ.
Laikrodėlis gairėse žvaz-
kamas ir nustatomas Tinka-
mame taranjančiame ant ge-
ležininkelio, vėzėlanjančiame
turo laiko. Mė užtikriname
gerumą laikrodėlio ir užtikriname tampat, priėj-
simė C. O. P. 22 \$3 už žmonesme lile adreso pri-
stūpinta ir dailissime tampat ant apėpėro iez-
zamantū Jėgi tampat laikrodėlis nepatėgi a-
mėkės nė cato. Duosime prie cėvėzimo mikro-
dėlio dykai patėgi apėpėti moteriskas ar viršak-
ir teze. Jeigu pėrėti sėti laikrodėlius sykiti duo-
sime vieng laikrodėji DYKAI.
L. A. FRETZ & Co.,
52 Dearborn Street Chicago, ILL.

Telephonas 8 S.
P. V. Obiecinas & Co
Cor. 12th and Carson st.,
S. S. Pittsburg, Pa

Parduoda laivakortes ant visokių laivų ir slon-
čiu pinigų į visas dalis sviete. Dairiarnate
(pavedimus rašyti) atlikimui reikalingi Mas-
sachusetts valdzia. Imanais visokius pinigus ant
amerikoniskų ir t. t. Daran apėpėjimas nuo
ugntes (Fire Insurance) ant visokių dailių. Jeigu
kur atėllavoj nėziakytę kasėgėzėzė, tegu
sankaisi prie manco, o a jį biliosomė.
Lietuviai krepčėtikės pas savo tautieji, o busit
užėdintis.

Telephonas 317 Williamsburg.
Tėlsingas, senas salinpinikas Brooklyno
AUGUSTAS KALVAITIS,
484 Metropolitan Ave. ir kėmpas
Rodney str. BROOKLYN, N. Y.

Autanas Staszauckas.
Laikau pėnėtoje vietoje Saitinas, užlaikus s-
ka cėr atėpėrimis ir kvepėzėnis Cigaros. Lietu-
vai nepamirškite atsilankyti pas savo vėzėntin-
No. 2 Cor. Nesbitt ir Broadway st.
EAST PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM
Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.
Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKETUS GEIŽKELIŲ į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinėsimus kiek-
vinoj dalyje sviete ir siūndiam pinigų greitai ir pigai.
Susišėkam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir išmainom. Visame duodam prieteliškā rodā.
Musų Ofisas 609 South Third Str. PHILADELPHIA, PA.

60 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS &c.
Any one sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communications
strictly confidential. HANDBOOK on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the
Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year, four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 25 F St., Washington, D. C.

Nauja Krautuė
Nesupraniantis savados vėzėro
brangiaius; jeigu galima tuomū nosi-
pėkt-uz pusę prekę.
Atėkite ir persiliudykite! Laikro-
dėliu, lencuigėliu, žiedų, armonikų.
Atėkite in mus krautuėv prieš City

A. E. Rakoėy,
31 E. Market street Wilkes Barre, Pa

Mėsin vėia
Užlaikau kasdien žvėzija mėgų, kian-
liena, vėzėnā, jautiena, avinėniū
kėmpiaišvėziū rukyti, dešrų visokio
galima gauti dideliam pasirinkime
visi pas **A. Adžgauckā**
204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Isidor Glou.
Pardūda laikrodėlius sienlaimis ir liėndinim-
vytikais ir moteriskas, žiedus, bransoletas,
auksines ir sidabrinias antėzėnas dailines, teipgi užė-
jimū jū t. y. m. Vėkas už pigiausia prekę.
102 E. Main st. Plymouth, Pa.

Puikus Hotelis
Kaz. Milišausko.
Laikau visokius gėrymus, kaip to-
tai: Alų, degtine, visų kė vynų
porterį ir kvepėnėnis Cigaros.
Prieš tam laikau kniaocystę
Steliuotus sintus dirbu pagal ve-
liareg padā, už priėnānā prekę
Reikalė nepamirškite savo liėtvai.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešate Central Dypai
Hotelis pagal, ir vėzėnėzė ant vėzėnas.

LIETUVYS ADVOKATAS
Jonas S. Lopatto,
Pabaigęs Pennsylvania's Universiteta.
atidare Offis rūmuose 15-17 ir 19
Laning Building, Wilkes-Barre, Pa.
Užsimu varymu prory visos sudos.
Ofiso Telephonas naujas 39,
Residencijos „ „ 1218-R.

In 7 dienas per marias
Parduoda Laivakortes, siūnia plaukus ir si-
vėzėntinū į visas dalis sviete.
Parduoda Laivakortes, lencuigėlius, žiedus,
masėnėlis gromatoms draknot. \$4 iki \$10.
G. J. JENZMANT,
171 N. Main st. Pittston, Pa.